

31. [(*)] మరియు మీలో ఏస్త్రీ అయితే అల్లాహ్ కు మరియు ఆయన సందేశహరునికి విధేయురాలై ఉండి సత్కార్యాలు చేస్తుంటే, ఆమెకు మేము రెట్టింపు ప్రతిఫల మిస్తాము మరియు ఆమె కొరకు గౌరవ ప్రదమైన జీవనోపాధిని సిద్ధపరచి ఉంచాము. ²⁰

32. ఓ ప్రవక్త భార్యలారా! మీరు సాధారణస్త్రీల వంటివారు కారు. మీరు దైవబీతి గలవారైతే మీరు మెత్తని స్వరంతో మాట్లాడకండి. ఎందుకంటే! దానితో తన హృదయంలో రోగమున్నవానికి దుర్బుద్ధి పుట్టవచ్చు. కావున మీరు స్పష్టంగా, సూటిగానే మాట్లాడండి.

33. మరియు మీరు మీ ఇంట్లోనే ఉండండి మరియు పూర్వపు అజ్ఞానకాలలో అలంకరణను ప్రదర్శిస్తూ తిరిగినట్లు తిరగకండి. ²¹ మరియు నమాజ్ స్థాపించండి మరియు విధిదానం ('జకాత్') ఇవ్వండి మరియు అల్లాహ్ కు ఆయన సందేశ హరునికి విధేయురాలై ఉండండి. (ఓ ప్రవక్త) గృహిణులారా! ²² నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ మీ నుండి మాలిన్యాన్ని లోలగించి, మిమ్మల్ని పరిశుద్ధులుగా చేయగోరుతున్నాడు.

34. మరియు మీ ఇంట్లో వినిపించబడే అల్లాహ్ ఆయతులను మరియు జ్ఞానవిషయాలను ('హదీస్'లను) స్మరిస్తూ ఉండండి. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ అత్యంత సూక్ష్మగ్రాహి,

وَمَنْ يَّقْنُتْ مِنْكُنَّ لِلَّهِ وَرَسُولِهِ وَتَعْمَلْ صَالِحًا نُؤْتِهِنَّ أَجْرَهَا مَرَّتَيْنِ وَأَعْتَدْنَا لَهَا رِزْقًا كَرِيمًا ﴿٣١﴾
 يُنِسَاءَ النَّبِيِّ لَسْتِنَّ كَأَحَدٍ مِّنَ النِّسَاءِ إِنِ اتَّقَيْتُنَّ فَلَا تَخْضَعْنَ بِالْقَوْلِ فَيَطْمَعَ الَّذِي فِي قَلْبِهِ مَرَضٌ وَقُلْنَ قَوْلًا مَّعْرُوفًا ﴿٣٢﴾
 وَ قَرْنَ فِي بُيُوتِكُنَّ وَلَا تَبَرَّجْنَ تَبَرُّجَ الْجَاهِلِيَّةِ الْأُولَىٰ وَ أَقِمْنَ الصَّلَاةَ وَ آتِينَ الزَّكَاةَ وَ اطَّعْنَ اللَّهَ وَ رَسُولَهُ ۗ إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَ يُطَهِّرَكُمُ تَطْهِيرًا ﴿٣٣﴾
 وَ اذْكُرْنَ مَا يُتْلَىٰ فِي بُيُوتِكُنَّ مِّنْ آيَاتِ اللَّهِ وَ الْحِكْمَةِ ۗ إِنَّ اللَّهَ كَانَ

20) చూడండి, 8:4.
 21) చూడండి, 5:50.
 22) అష్ఫాల్-ఖైల్, శబ్దానికి ఈ విధంగా అర్థాలు ఇవ్వబడ్డాయి. ఈ ఆయత్లో ఖుర్ఆన్, దైవప్రవక్త ('స'అస) సతీమణులు (ర'ది. 'అన్ముమ్లనే) సంబోధిస్తోంది. ఖుర్ఆన్లో ఇతరచోట్లలో కూడా భార్యలను అష్ఫాల్-ఖైల్ అని, సంబోధించబడింది. ఉదాహరణకు 11:73. కొందరు 'అలీ, ఫాతిమా, 'హసన్, 'హసైన్ (ర'ది. 'అన్ముమ్) లను మాత్రమే అష్ఫాల్-ఖైల్గా భావిస్తున్నారు. వాస్తవమేమిటంటే, దైవప్రవక్త సతీమణులూ (ర'ది. 'అన్ముమ్), దైవప్రవక్త ('స'అస) సంతానం (ర'ది. 'అన్ముమ్) మరియు ఈ నలుగురూ (ర'ది. 'అన్ముమ్), అందరూ అష్ఫాల్-ఖైల్ వారే! (ఫత్త్ అల్-ఖుదిర్, షాకానీ).

సర్వం తెలిసినవాడు.²³

35. నిశ్చయంగా ముస్లింపురుషులు (అల్లాహ్ కు విధేయులైన) పురుషులు మరియు ముస్లిం స్త్రీలు; విశ్వాసులైన (ము'మిన్) పురుషులు మరియు విశ్వాసులైన (ము'మిన్) స్త్రీలు; బక్తిపరులైన పురుషులు మరియు బక్తిపరులైన స్త్రీలు; సత్య వంతులైన పురుషులు మరియు సత్యవంతులైన స్త్రీలు; ఓర్పుగల పురుషులు మరియు ఓర్పుగల స్త్రీలు; వినమ్రతగల పురుషులు మరియు వినమ్రతగల స్త్రీలు; దానశీలురైన పురుషులు మరియు దానశీలురైన స్త్రీలు; ఉపవాసాలు²⁴ ఉండే పురుషులు మరియు ఉపవాసాలు ఉండే స్త్రీలు; తమ మర్మాంగలను కాపాడుకునే పురుషులు మరియు (తమ మర్మాంగలను) కాపాడుకునే స్త్రీలు;²⁵ మరియు అల్లాహ్ ను అత్యధికంగా స్మరించే పురుషులు మరియు అత్యధికంగా స్మరించే స్త్రీలు; ఇలాంటి వారి కొరకు అల్లాహ్ క్షమాభిక్ష మరియు గొప్ప ప్రతిఫలాన్ని సిద్ధపరచి ఉంచాడు.

36. మరియు అల్లాహ్ మరియు ఆయన సందేశ హారుడు, ఒక విషయంలో నిర్ణయం తీసుకున్నప్పుడు, విశ్వసించిన పురుషునికిగాని లేక విశ్వసించిన స్త్రీకిగాని ఆ విషయంలో మరొక నిర్ణయం తీసుకునేహక్కు లేదు.²⁶ మరియు ఎవడైతే అల్లాహ్ మరియు ఆయన సందేశ హారునికి అవిధేయుడవుతాడో వాస్తవంగా అతడు స్పష్టమైన మార్గభ్రష్టత్వంలో పడిఉన్నట్లే!

37. మరియు (ఓ ప్రవక్తా జ్ఞాపకంచేసుకో!) అల్లాహ్ అనుగ్రహించిన మరియు నీవు అనుగ్ర

لَطِيفًا خَبِيرًا ﴿۳۳﴾
 إِنَّ الْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ
 وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ
 وَالْقَانِتِينَ وَالْقَانِتَاتِ
 وَالصَّابِرِينَ وَالصَّابِرَاتِ
 وَالْخَاشِعِينَ وَالْخَاشِعَاتِ
 وَالْمُتَصَدِّقِينَ وَالْمُتَصَدِّقَاتِ
 وَالصَّالِحِينَ وَالصَّالِحَاتِ
 وَالْحَافِظِينَ فُرُوجَهُمْ
 وَالْحَافِظَاتِ وَالذَّاكِرَاتِ
 أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ مَغْفِرَةً
 وَأَجْرًا عَظِيمًا ﴿۳۴﴾
 وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ
 وَلَا لِمُؤْمِنَةٍ إِذَا قَضَى
 اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَمْرًا
 أَنْ يَكُونَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ
 مِنْ أَمْرِهِمْ ۗ وَمَنْ يَعْصِ
 اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ
 ضَلَّ ضَلَالًا مُّبِينًا ﴿۳۵﴾
 وَإِذْ تَقُولُ لِلَّذِي
 أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِ ۖ

23) చూడండి, 6:103.
 24) 'సామున్': కేవలం ఆహారపానీయాలే గాక ఇతర చెడువిషయాల నుండి కూడా దూరంగా ఉండటం. ఇంకా చూడండి, 19:26 అక్కడ ఈ శబ్దం మాట్లాడకుండా ఉండటాన్ని సూచిస్తుంది.
 25) చూడండి, 24:30.
 26) ఈ ఆయత్ దైవప్రవక్త ('స'అస) మరియు 'జైనబ్ (ర.'అన్నా)ల వివాహం గురించి అవతరింప జేయబడింది.

హించిన వ్యక్తి²⁷ నీవు: "నీ భార్యను ఉండు నివ్వ (విడిచిపెట్టకు) మరియు అల్లాహ్ యందు భయ-భక్తులు కలిగి ఉండు." అని అన్నప్పుడు; నీవు అల్లాహ్ బయటపెట్ట దలచిన విషయాన్ని, నీ మనస్సులో దాచి ఉంచావు. నీవు ప్రజలకు భయపడ్డావు, వాస్తవానికి నీవు అల్లాహ్ కు భయపడటమే చాలా ఉత్తమమైనది. 'జైద్, ఆమెతో తన సంబంధాన్ని తన ఇచ్చానుసారంగా త్రింపుకున్న తరువాతనే, మేము ఆమె వివాహం నీతో జరిపించాము. విశ్వాసులకు తమ దత్త-పుత్రుల భార్యలతో పెండ్లి చేసుకోవటంలో - వారు తమ భార్యల నుండి తమ ఇష్టానుసారంగా తమ సంబంధం త్రింపుకున్నప్పుడు - ఏ విధమైన దోషం లేదు. వాస్తవానికి అల్లాహ్ ఆదేశం తప్పక అమలులోకి రావలసిందే!

38. అల్లాహ్ తన కొరకు ధర్మసమ్మతం చేసిన దానిని ప్రవక్త పూర్తిచేస్తే, అతనిపై ఎలాంటి నిందలేదు, ఇంతకు పూర్వం గతించిన వారి

أَنْعَمْتَ عَلَيْهِ أَمْسِكْ عَلَيْكَ زَوْجَكَ
وَاتَّقِ اللَّهَ وَتُخْفِي فِي نَفْسِكَ مَا اللَّهُ
مُبْدِيهِ وَتَخْشَى النَّاسَ وَاللَّهُ أَحَقُّ
أَنْ تَخْشَاهُ فَلَمَّا قَضَى زَيْدٌ مِنْهَا
وَطَرًا زَوَّجْنَاكَهَا لِكَيْ لَا يَكُونَ عَلَى
الْمُؤْمِنِينَ حَرَجٌ فِي أَزْوَاجِ
أَدْعِيَائِهِمْ إِذَا قَضَوْا مِنْهُنَّ وَطَرًا
وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ مَفْعُولًا ﴿۳۸﴾

مَا كَانَ عَلَى النَّبِيِّ مِنْ حَرَجٍ فَبِمَا
فَرَضَ اللَّهُ لَهُ سُنَّةَ اللَّهِ فِي الَّذِينَ

27) ముహమ్మద్ ('స'అస) ప్రవక్తగా ఎన్నుకోబడకముందు 'ఖదీజా' (ర.'అన్సా) అతనికి ('స'అస) ఒక బానిసను కానుకగా ఇస్తారు. అతని పేరు 'జైద్ బిన్-హారిసా. అతడు ఉత్తర అరేబియాకు చెందిన బహు-కల్బ్ తెగకు చెందిన 'అరబ్బ్. అతడు (ర'ది.'అ.) చిన్నతనం లోనే తెగల మధ్య జరిగే యుద్ధాలలో బంది అయ్యి అమ్మివేయబడతారు. అతనిని 'ఖదీజా' (ర.'అన్సా) కొని, తరువాత దైవప్రవక్త ('స'అస)కు ఇస్తారు. దైవప్రవక్త ('స'అస) అతనికి స్వచ్ఛ నిస్తారు. ఆ తరువాత అతనిని తమ దత్త-కుమారునిగా చేసుకుంటారు. దైవప్రవక్త ('స'అస)పై వహీ అవతరించిన తరువాత మొట్ట మొదట ఇస్లాం స్వీకరించిన వారిలో ఇతను (ర'ది.'అ.) కూడా ఒకరు. అతని వివాహం దైవప్రవక్త ('స'అస) తన మేనత్త-కుమార్తె 'జైనబ్ బింతి-జ'హాష్ (ర.'అన్సా)తో చేయిస్తారు. కాని మొదటి నుండియే ఆమె (ర.'అన్సా)కు ఈ వివాహం నచ్చదు. వారి మధ్య మొదటి రోజు నుండియే కలహాలు ప్రారంభమవుతాయి. 'జైద్ (ర'ది.'అ.) కూడా తన మొదటి భార్య - స్వచ్ఛ ఇవ్వబడిన బానిస - ఉమ్మై అయ్మున్ (ర.'అన్సా), అతని కుమారుడు ఉసామహ్ (ర'ది.'అ.) యొక్క తల్లిలో సంతోషంగా కాలం గడుపుతూ ఉంటారు. 'జైద్ బిన్-హారిసా' మరియు 'జైనబ్ బింతి-జ'హాష్ (ర'ది.'అన్సా)ల మధ్య ఎల్లప్పుడూ కలహాలు జరుగుతూ ఉంటాయి. దానిలో 'జైద్ (ర'ది.'అ.) 5వ హిజ్రీలో 'జైనబ్ బింతి-జ'హాష్ (ర.'అన్సా)కు విడాకులు ఇస్తారు. తరువాత దైవప్రవక్త ('స'అస), అల్లాహ్ (సు.త.) ఆజ్ఞప్రకారం ఆమె (ర.'అన్సా) లో వివాహం చేసుకుంటారు. దత్త-పుత్రుడు ఏ మాత్రం స్వంత-పుత్రుడు కాజాలడు. కావున అతడు విడిచిన స్త్రీలో వివాహం చేసుకోవచ్చు అనే విషయం కూడా దీనిలో స్పష్టమవుతుంది.

విషయంలో కూడ అల్లాహ్ సంప్రదాయం ఇదే. మరియు అల్లాహ్ ఆజ్ఞ, నిర్దేశింపబడిన (తిరుగులేని) శాసనం;

39. వారికి, ఎవరైతే అల్లాహ్ సందేశాలను అంద జేస్తారో మరియు కేవలం ఆయనకే భయపడతారో మరియు అల్లాహ్ కు తప్ప మరెవ్వరికీ భయపడరో! మరియు లెక్క తీసుకోవటానికి కేవలం అల్లాహ్ వారు!

40. ఓ మానవులారా! ము'హమ్మద్ మీ పురుషుల్లో ఎవ్వడికి తండ్రికాడు. 28 కాని అతను అల్లాహ్ యొక్క సందేశహారుడు మరియు ప్రవక్తలలో చివరి వాడు. 29 మరియు వాస్తవానికి అల్లాహ్ వారి ప్రతి విషయపు జ్ఞానం గలవాడు.

41. ఓ విశ్వాసులారా! అల్లాహ్ ను (ఎకాగ్ర చిత్తంతో) అత్యధికంగా స్మరించండి.

42. మరియు ఉదయం మరియు సాయంత్రం ఆయన పవిత్రతను కొనియాడుతూ ఉండండి.

43. ఆయన మీపై ఆశీర్వాదాలు ('సలాత్) పంపుతూ ఉంటాడు మరియు ఆయన దూతలు మిమ్మల్ని అంధకారం నుండి వెలుగులోకి తీసుకు రావటానికి (ఆయనను ప్రార్థిస్తూ ఉంటారు).

خَلَوْا مِنْ قَبْلُ وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ قَدَرًا مَقْدُورًا ﴿٣٩﴾

الَّذِينَ يُبَلِّغُونَ رِسَالَاتِ اللَّهِ وَيَخْشَوْنَهُ وَلَا يَخْشَوْنَ أَحَدًا إِلَّا اللَّهَ وَكَفَى بِاللَّهِ حَسِيبًا ﴿٤٠﴾

مَا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَا أَحَدٍ مِنْ رِجَالِكُمْ وَلَكِنْ رَسُولَ اللَّهِ وَخَاتَمَ النَّبِيِّينَ وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا ﴿٤١﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا ﴿٤٢﴾

وَسَبِّحْهُ بُكْرَةً وَأَصِيلًا ﴿٤٣﴾ هُوَ الَّذِي يُصَلِّيْ عَلَيْكُمْ وَمَلَائِكَتُهُ لِيُخْرِجَكُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَ

28) అంటే అతను ('స'అస), 'జైద్ బిన్-హారిసా (ర'ది.'అ.) యొక్క తండ్రి కారు. మరియు ఏ ఇతర పురుషుని తండ్రి కూడా కారు. ప్రతివాడు తన నిజ-తండ్రి పేరులోనే పిలువబడాలి. దైవప్రవక్త ('స'అస)కు 'ఖదీజా (ర.'అన్సా) నుండి ముగ్గురు కుమారులు: ఖాసిమ్, 'తయ్యబ్ మరియు 'తాహిర్. మారియా ఖిబ్బియా (ర.'అన్సా) నుండి ఇబ్రాహీం. వారంతా బాల్యవస్థలోనే మరణించారు, (ఇబ్నె-కసీర్, ము'హమ్మద్ జానాగడి). కొందరు వ్యాఖ్యాతలు 'ఖదీజా (ర.'అన్సా)కు ఇద్దరు కుమారులే అని అంటారు: ఖాసిమ్ మరియు అబ్దుల్లాహ్. 'తయ్యబ్, 'తాహిర్ అనేవి వారి మారు పేర్లు అని అంటారు.

29) 'ఖాతమున్: అంటే ముద్ద, ముద్దవేయటం, చివరిపని. కావున దైవప్రవక్త ము'హమ్మద్ ('స'అస) తరువాత ఇక ఏ ప్రవక్త కూడా రాడు. కాబట్టి అతను ప్రవక్తల ముద్ద (చివరివారు) అని సంబోధించబడ్డారు. కావున అతని తరువాత తనను తాను ప్రవక్తగా పరిగణించేవాడు, అసత్యుడూ, దజ్జాల్ మాత్రమే! చివరి కాలంలో దైవప్రవక్త 'ఈసా (అ.స.) తిరిగి వస్తారు. కాని అతను ప్రవక్తగా గాక ము'హమ్మద్ ('స'అస) యొక్క ఉమ్మతి (అనుచరుని)గా వస్తారు. ఇదంతా 'స'హీఫ్ 'హదీసులలో ఉంది. చాలా మంది ధర్మవేత్తల అభిప్రాయం ఇదే! అతను ('స'అస) చివరి ప్రవక్త కాబట్టి సమస్త లోకాలకు ప్రవక్తగా పంపబడ్డారు. చూడండి, 21:107.

మరియు ఆయన విశ్వాసుల పట్ల అపార కరుణాప్రదాత.

44. వారు ఆయనను కలుసుకునే రోజున వారికి: "మీకు శాంతి కలుగుగాక (సలాం)!" అనే అభినందనలతో స్వాగతం లభిస్తుంది.³⁰ మరియు ఆయన వారి కొరకు గౌరవప్రదమైన ప్రతిఫలం సిద్ధపరచి ఉంచాడు.

45. ఓ ప్రవక్తా! నిశ్చయంగా మేము, నిన్ను సాక్షిగా, శుభవార్త అందజేసేవానిగా మరియు హెచ్చరిక చేసే వానిగా పంపాము!

46. మరియు ఆయన అనుమతితో, అల్లాహ్ వైపునకు పిలిచేవానిగా మరియు ప్రకాశించే దీపంగానూ (చేసి పంపాము)!

47. మరియు నిశ్చయంగా, వారిమీద అల్లాహ్ యొక్క గొప్ప అనుగ్రహం ఉందనే శుభవార్తను విశ్వాసులకు ఇవ్వు.

48. మరియు నీవు సత్య-తిరస్కారుల మరియు కపటవిశ్వాసుల మాటలకు లోబడకు మరియు వారి వేధింపులను లక్ష్యపెట్టకు మరియు కేవలం అల్లాహ్ నే నమ్ముకో. మరియు కార్యకర్తగా కేవలం అల్లాహ్ యే చాలు!

49. ఓ విశ్వాసులారా! మీరు విశ్వాసినులైన స్త్రీలను వివాహమాడి, తరువాత - మీరు వారిని తాకకపూర్వమే - వారికి విడాకులిచ్చినట్లైతే, మీ కొరకు వేచివుండే వ్యవధి ('ఇద్దత్') పూర్తిచేయమని అడిగే హక్కు మీకు వారిపై లేదు.³¹ కనుక వారికి

كَانَ بِالْمُؤْمِنِينَ رَحِيمًا ۝

تَحِيَّتُهُمْ يَوْمَ يَلْقَوْنَهُ سَلَامٌ ۚ وَأَعَدَّ

لَهُمْ أَجْرًا كَرِيمًا ۝

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَاهِدًا ۚ وَ

مُبَشِّرًا ۚ وَنَذِيرًا ۝

وَ دَاعِيًا إِلَى اللَّهِ بِآذَنِهِ ۖ وَسِرَاجًا

مُنِيرًا ۝

وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ بِأَنَّ لَهُمْ مِنَ اللَّهِ

فَضْلًا كَبِيرًا ۝

وَلَا تَطِعِ الْكُفْرِينَ ۚ وَالْمُنَافِقِينَ ۚ وَ

دَعْ أَذَاهُمْ ۚ وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ ۚ وَكَفَىٰ

بِاللَّهِ وَكِيلًا ۝

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا نَكَحْتُمُ

الْمُؤْمِنَاتِ تَمَّ طَلَقْتُهُنَّ مِنْ قَبْلِ

أَنْ تَسُوهُنَّ فَمَا لَكُمْ عَلَيْهِنَّ مِنْ

30) స్వర్ణవాసులు లేక ధైవదూతలు దానిలోకి వచ్చేవారికి ఈ విధంగా స్వాగతం చేస్తారు.
 31) వివాహం తరువాత స్త్రీతో సంభోగించి ఉంటే ఆమె వేచిఉండే గడువు ('ఇద్దత్') 3 రుతుస్రావాలు. చూడండి, 2:228. కాని వివాహం తరువాత సంభోగించక ముందే విడాకులిస్తే ఆమె వేచిఉండక వెంటనే, మరొకనితో వివాహం చేసుకోవచ్చు. ఒకవేళ సంభోగం జరుగక ముందే భర్త చనిపోతే 'ఇద్దత్ నాలుగు నెలలు పదిరోజులు, (ఫత్త్ అల్-ఖుదీర్, ఇబ్నె-కసీర్). నికాహ్ జరిగిన తరువాతనే 'తలాఖ్, ఇవ్వవలసిన అవసరం ఉంటుంది. నికాహ్ యే కాకుంటే 'తలాఖ్ ఇవ్వవలసిన అవసరం ఎక్కడ ఉంటుంది! "లా'తలాఖు ఖబ్ల నికాహ్." (ఇబ్నె-మాజా): "లా 'తలాఖు లి ఇబ్నె ఆదమ్ ఫీమా లా యమ్లీకు." (అబూ-దావూద్, తిర్మిజి' మరియు అహ్మద్-2/189) అంటే పెండ్లి (నికాహ్) కానిదే 'తలాఖ్ విషయమే రాదు.

పారితోషికం ఇచ్చి, మంచితనంతో వారిని సాగనంపండి.³²

50. ఓ ప్రవక్తా! నిశ్చయంగా, మేము నీకు: నీవు ముహ్రా (వధుకట్టుం) చెల్లించిన నీ భార్యలను³³ మరియు అల్లాహ్ ప్రసాదించిన (బానిస) స్త్రీలనుండి నీ ఆధీనంలోకి వచ్చిన వారిని (స్త్రీలను)³⁴ మరియు నీతోపాటు వలస వచ్చిన నీ పినతండ్రి (తండ్రి-సోదరుల) కుమార్తెలను మరియు నీ మేనత్తల (తండ్రి-సోదరిమణుల) కుమార్తెలను మరియు నీ మేనమామల (తల్లి-సోదరుల) కుమార్తెలను మరియు నీ పినతల్లుల (తల్లి-సోదరిమణుల) కుమార్తెలను; మరియు తనను తాను ప్రవక్తకు సమర్పించుకున్న విశ్వాసిని అయిన స్త్రీని - ఒక వేళ ప్రవక్త ఆమెను వివాహం చేసుకోదలిస్తే ఇతర విశ్వాసుల కొరకు గాక ప్రత్యేకంగా నీ కొరకే - ధర్మసమ్మతం చేశాము. వాస్తవానికి వారి (ఇతర విశ్వాసుల) కొరకు, వారి భార్యల విషయంలో మరియు వారి బానిసల విషయంలో, మేము విధించిన పరిమితులు మాకు బాగా తెలుసు.³⁵ ఇదంతా మేము నీకు ఏవిధమైన ఇబ్బంది కలుగకుండా

عَدَّةٍ تَعْتَدُونََهَا ۖ فَمَتَّعُوهُنَّ ۖ وَسَرَّحُوهُنَّ سَرَاحًا جَمِيلًا ۝
 يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَحْلَلْنَا لَكَ أَزْوَاجَكَ الَّتِي اتَّيَبْتَ أَجُورَهُنَّ ۖ وَمَا مَلَكَتْ يَمِينُكَ مِمَّا آفَاءَ اللَّهِ عَلَيْكَ ۖ وَبَنَاتِ عَمِّكَ ۖ وَبَنَاتِ عَمَّتِكَ ۖ وَبَنَاتِ خَالَاتِكَ ۖ وَبَنَاتِ خَالَاتِكَ الَّتِي هَاجَرْنَ مَعَكَ ۖ وَامْرَأَةٍ مُؤْمِنَةٍ إِنْ وَّهَبَتْ نَفْسَهَا لِلنَّبِيِّ إِنْ أَرَادَ النَّبِيُّ أَنْ يَسْتَنْكِحَهَا خَالِصَةً لَكَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ ۗ قَدْ عَلِمْنَا مَا فَرَضْنَا عَلَيْهِمْ ۖ فِي أَزْوَاجِهِمْ ۖ وَمَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ لِكَيْلَا يَكُونَ عَلَيْكَ حَرَجٌ ۗ وَكَانَ

32) అంటే వారి వధు కట్టుం (ముహ్రా) నిర్ణయించబడి ఉంటే సగం ఇవ్వండి. లేకపోతే మీకు తోచినది ఇచ్చి మంచవిధంగా సాగనంపండి.
 33) దైవప్రవక్త ('స'అస)కు కొన్ని ప్రత్యేకతలు ఇవ్వబడ్డాయి. ఉదాహరణకు అతని ('స'అస)పై తహజ్జుద్ నమాజ్ విధిగాచేయబడింది. మరియు సదఖహ్ (దానం) అతని ('స'అస)పై హరాం చేయబడింది. ఇక్కడ ఎవరికైతే అతను ('స'అస) ముహ్రా చెల్లించారో వారు అతనికి 'హాలా' అయ్యారు. వారికి ముహ్రా ఇంత అని నియమించబడలేదు. ఉదాహరణకు: 'సఫియహ్ మరియు జవేరియహ్ (ర'ది.'అస్థమ్)ల ముహ్రా. ఇతరులందరికీ దైవప్రవక్త ('స'అస) ముహ్రా నగదు చెల్లించారు. కేవలం ఉమ్మె 'హబిబహ్ (ర.'అన్నా) ముహ్రా నజ్జాషీ (ర'ది.'అ.) చెల్లించారు.
 34) జవేరియహ్ మరియు చివరి భార్య 'సఫియహ్ (ర'ది.'అస్థమ్)లను ఇద్దరిని అతను ('స'అస) వారి స్వేచ్ఛనే ముహ్రాగా ప్రసాదించి వివాహమాడారు. రి'హానహ్ మరియు మారియహ్ ఖిబ్రియా (ర'ది.'అస్థమ్)లు బానిసలుగానే ఉన్నారు. (ము'హమ్మద్ జూనాగడ్).
 35) ఇతర విశ్వాసులు ఒకేసారి నలుగురి కంటే ఎక్కువ మంది భార్యలను కలిగి ఉండరాదు. మరియు వారి నికాహ్ కొరకు వలీ, సాక్షులు మరియు ముహ్రా తప్పనిసరిగా ఉండాలి. ఈనాడు బానిసలు లేరు. ఎందుకంటే బానిసలు జహాద్లో పట్టుబడిన వారు మాత్రమే. డబ్బిచ్చి బానిసను కొనడం ఇస్లాంలో 'హరామ్. చూడండి, 2:221, 4:3-4 మరియు 19:25.

ఉండాలని చేశాము. వాస్తవానికి అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రుడత. (1/8)

51. * నీవు వారిలో (నీ భార్యలలో) నుండి, నీవు కోరిన ఆమెను నీ నుండి కొంతకాలం వేరుగా ఉంచవచ్చు. మరియు నీవు కోరిన ఆమెను నీతో పాటు ఉండనివ్వవచ్చు. మరియు నీవు వేరుగా ఉంచిన వారిలో నుండి ఏ స్త్రీనైనా నీవు తిరిగి పిలుచుకోగోరెతి, నీపై ఎలాంటి దోషంలేదు. దీనితో వారి కళ్లకు చల్లదనం కలుగుతుందని, వారు దుఃఖపడరనీ నీవు వారికి ఏమి ఇచ్చినా, వారు సంతోషపడుతారని ఆశించవచ్చు! వాస్తవానికి మీ హృదయాలలో ఏముందో అల్లాహ్ కు తెలుసు. 36 మరియు అల్లాహ్ సర్వజ్ఞుడు, శాంత స్వభావుడు (సహనశీలుడు).

52. వీరుగాక, ఇతరస్త్రీలు నీకు (వివాహ మాడటానికి) ధర్మసమ్మతంకారు. 37 వీరికి బదులుగా కూడా మరెవ్వరినీ భార్యలుగా తీసుకునే అనుమతి కూడా నీకు లేదు - వారి సౌందర్యం నీకు ఎంతనచ్చినా - నీ ఆదీనంలో ఉన్న (బానిస) స్త్రీలు తప్ప! 38 వాస్తవానికి అల్లాహ్ ప్రతి విషయాన్ని గమనిస్తున్నాడు.

53. ఓ విశ్వాసులారా! ప్రవక్తయొక్క ఇంట్లోకి అనుమతి లేకుండా ప్రవేశించకండి. బోజనార్థం (పిలువబడినప్పుడు) ఆహారం సిద్ధపరిచే సమయం కొరకు వేచిఉండకండి, కాని మీరు పిలువబడినప్పుడు తప్ప కుండా వెళ్ళండి.

اللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿۳۶﴾
 تَرْجَىٰ مَنْ تَشَاءُ مِنْهُمْ وَتَوَيَّ إِلَيْكَ
 مَنْ تَشَاءُ ۗ وَمَنِ ابْتِغَيْتَ مِمَّنْ
 عَزَلْتَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكَ ذَٰلِكَ أَدْنَىٰ
 أَنْ تَقْرَءَ أَعْيُنُهُنَّ وَلَا يَخْرُجَنَّ
 يَرْضَيْنَ بِنِآئِنِّيَّتَهُنَّ كُفَّهُنَّ ۗ وَاللَّهُ
 يَعْلَمُ مَا فِي قُلُوبِكُمْ ۗ وَكَانَ اللَّهُ
 عَلِيمًا حَلِيمًا ﴿۳۷﴾
 لَا يَحِلُّ لَكَ النِّسَاءُ مِنْ بَعْدُ وَلَا أَنْ
 تَبَدَّلَ بِهِنَّ مِنْ أَزْوَاجٍ وَلَا تَعْجَبَكِ
 حُسْنُهُنَّ إِلَّا مَا مَلَكَتْ يَمِينُكَ ۗ وَكَانَ
 اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَرِيبًا ﴿۳۸﴾
 يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَدْخُلُوا بُيُوتَ
 النَّبِيِّ إِلَّا أَنْ يُؤْذَنَ لَكُمْ إِلَىٰ طَعَامٍ غَيْرِ
 نَظَرٍ إِنَّهُ ۗ وَلَٰكِنْ إِذَا دُعِيتُمْ

36) 'అయి'షహ్ (ర.'అన్వా) కథనం - దైవప్రవక్త ('స'అస) ఇలా ప్రార్థించే వారు: "ఓ అల్లాహ్! నేను నా మేరకు నా భార్యలమధ్య న్యాయంగా వ్యవహరిస్తున్నాను. ఇక నావశంలో లేని దాని కొరకు నన్ను బాధ్యునిగా చేయకు! అది కేవలం నీ చేతిలో ఉంది." అంటే హృదయంలో ఉన్న ప్రేమ, అది ఒక భార్య కంటే మరొక భార్యకొరకు అధికంగా ఉండవచ్చు! (ఇబ్నె-'హంబల్).

37) అప్పుడు దైవప్రవక్త ('స'అస)కు తొమ్మిది మంది సతీమణులు (ర'ది'అన్లుమ్) ఉండేవారు. ఐదుమంది ఖురైషులు 'అయిషహ్, 'హఫ్సహ్, ఉమ్మె-'హబిబహ్, 'సాదహ్, మరియు ఉమ్మె-సలమహ్. నలుగురు ఇతరులు: 'సఫియ్యహ్, మైమునహ్, 'జైనబ్ మరియు జవేరియహ్. అతను ('స'అస) ఆ తరువాత ఎవ్వరితోనూ వివాహమాడలేదు.

38) బానిస స్త్రీల విషయంలో సంఖ్యాపరిమితి లేదు. వారిని గురించి 4:3, 23:6 మరియు 70:30 లలో కూడా శాసనం ఉంది.

అయితే బోజనం చేసిన వెంటనే వెళ్ళిపోండి మరియు సాధారణ సంభాషణలో కాలక్షేపంచేస్తూ కూర్చోకండి. నిశ్చయంగా, దీనివలన ప్రవక్తకు కష్టం కలుగుతుంది; కాని అతను మిమ్మల్ని (సొమ్మన టూనికీ) సంకోచిస్తాడు. మరియు అల్లాహ్ సత్యం చెప్పటానికి సంకోచించడు (సిగ్గుపడడు).³⁹ మరియు మీరు ప్రవక్త భార్యలతో ఏదైనా అడగ వలసి వచ్చినప్పుడు తరచాటునుండి అడగండి. ఇది మీ హృదయాలను మరియు వారి హృదయాలను కూడా నిర్మలంగా ఉంచుతుంది. మరియు అల్లాహ్ సందేశహారునికి కష్టం కలిగించటం మీకు తగదు. మరియు అతని తరువాత అతని భార్యలతో మీరు ఎన్నటికీ వివాహం చేసుకోకండి. నిశ్చయంగా, ఇది అల్లాహ్ దృష్టిలో మహా అపరాధం.

54. ఒకవేళ మీరు ఏ విషయానైనా వెలి బుచ్చినా లేదా దానిని దాచినా! నిశ్చయంగా అల్లాహ్ కు మాత్రం ప్రతివిషయం గురించి బాగా తెలుసు.

55. వారిపై (ప్రవక్త భార్యలపై) - తమ తండ్రుల, తమ కుమారుల, తమ సోదరుల, తమ సోదరుల -కుమారుల, తమ సోదరీమణుల-కుమారుల, తమస్త్రీల లేదా తమబానిస (స్త్రీల) - యెదుటకు వస్తే ఎలాంటి దోషంలేదు. ⁴⁰ (ఓ స్త్రీలారా!) మీరు అల్లాహ్ యందు భయభక్తులు కలిగి ఉండండి. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ ప్రతి దానికి సాక్షి:

56. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ మరియు ఆయన దూతలు ప్రవక్తపై దురూదలు పంపుతూఉంటారు. ఓ విశ్వాసులారా! మీరు కూడా అతనిపై దురూదలు మరియు మీ హృదయపూర్వక

فَادْخُلُوا فَإِذَا طَعِنْتُمْ فَانْتَشِرُوا وَلَا مُسْتَأْنِسِينَ لِحَدِيثٍ ۗ إِنَّ ذَلِكُمْ كَانَ يُؤْذَى النَّبِيَّ فَيَسْتَعِجِي مِنْكُمْ ۗ وَاللَّهُ لَا يَسْتَعِجِي مِنَ الْحَقِّ ۗ وَإِذَا سَأَلْتُمُوهُنَّ مَتَاعًا فَسْأَلُوهُنَّ مِنْ وَرَاءِ حِجَابٍ ذَلِكُمْ أَطْهَرُ لِقُلُوبِكُمْ وَقُلُوبِهِنَّ ۗ وَمَا كَانَ لَكُمْ أَنْ تُؤْذُوا رَسُولَ اللَّهِ وَلَا أَنْ تُنْكِرُوا آيَاتِهِ مِنْ بَعْدِ مَا أَبَدَّ ۗ إِنَّ ذَلِكُمْ كَانَ عِنْدَ اللَّهِ عَظِيمًا ۝

إِنْ تُبَدُّوا شَيْئًا أَوْ تَخْفَوْهُ فَإِنَّ اللَّهَ كَانِ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا ۝

لَا جُنَاحَ عَلَيْهِنَّ فِي آبَائِهِنَّ وَلَا أَبْنَائِهِنَّ وَلَا إِخْوَانِهِنَّ وَلَا أَخَوَاتِهِنَّ وَلَا نِسَائِهِنَّ وَلَا مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُنَّ ۚ وَاتَّقِينَ اللَّهَ ۗ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدًا ۝

إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ ۖ

39) దైవప్రవక్త ('స'అస) 'జైనబ్ (ర. 'అన్సా)లో వివాహమాడి ఇచ్చిన వలెమా బోజనం సందర్భంలో ఈ ఆయత్ అవతరింపజేయబడింది. ఆ రోజు కొందరు 'స'హబీలు బోజనం తరువాత కూర్చోని కాలక్షేపం చేయసాగారు, ('స. బు'ఖారీ).

40) చూడండి, 24:31 అక్కడ కూడా ఈ శాసనం ఉంది.

సలాంలు పంపుతూ ఉండండి.⁴¹

57. నిశ్చయంగా, ఎవరైతే అల్లాహ్ మరియు ఆయన సందేశహారునికి బాధ కలిగిస్తారో, వారిని అల్లాహ్ ఇహలోకంలో మరియు పరలోకంలో కూడా శపిస్తాడు (బహిష్కరిస్తాడు) మరియు ఆయన వారికై అవమాన కరమైన శిక్షను సిద్ధపరచి ఉంచాడు.⁴²

58. మరియు ఎవరైతే, ఏ తప్పుచేయని, విశ్వాసులైన పురుషులకు మరియు స్త్రీలకు బాధ కలిగిస్తారో, వాస్తవానికి వారు అపనిందను మరియు స్పష్టమైన పాపభారాన్ని తమ మీద మోపుకున్నట్లే!

59. ఓ ప్రవక్తా! నీ భార్యలతో, నీ కుమార్తెలతో మరియు విశ్వాసినులైన స్త్రీలతోనూ తమ దుష్పట్లను తమమీద పూర్తిగా కప్పుకోమని చెప్పు. ఇది వారు గుర్తించబడి బాధింపబడకుండా ఉండటానికి ఎంతో సముచితమైనది.⁴³ మరియు అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు అపార కరుణాప్రదాత.(1/4)

60. * ఒకవేళ ఈ కపటవిశ్వాసులు మరియు తమ హృదయాలలో రోగం (కలుషితం) ఉన్నవారు మరియు మదీనహ్ లో వదంతులు వ్యాపింపజేసే వారు. తమ (దుశ్చేష్టలను) మానుకోకపోతే మేము తప్పక నీకు వారిపై ఆధిక్యత నొసంగుతాము. ఆ తరువాత వారు ఈ

سَلَامًا تَسْلِيمًا ﴿٥٧﴾
 إِنَّ الَّذِينَ يُؤْذُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ
 لَعَنَهُمُ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ
 وَأَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا مُهِينًا ﴿٥٨﴾
 وَالَّذِينَ يُؤْذُونَ الْمُؤْمِنِينَ
 وَالْمُؤْمِنَاتِ بَغْيٍ مَّا كُتِبَ
 عَلَيْهِنَّ فَكَدَرُوا
 آخِرَتَهُنَّ بِبُهْتَانٍ
 أَفْرَأَتْهُنَّ مَبِئَّتًا ﴿٥٩﴾
 يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِأَزْوَاجِكِ
 وَبَنَاتِكَ وَنِسَاءِ الْمُؤْمِنِينَ
 يُدْنِينَ عَلَيْهِنَّ مِنْ
 جَلَابِئِهِنَّ ذَلِكِ
 أَذَىٰ أَنْ يُعْرِفْنَ
 فَلَآ يُؤْذِينَ ۗ وَكَانَ اللَّهُ
 عَفُورًا رَحِيمًا ﴿٦٠﴾
 لَئِن لَّمْ يَنْتَهِ
 الْمُفْسِقُونَ وَالَّذِينَ فِي
 قُلُوبِهِمْ مَّرَضٌ
 وَالْمُرْجِفُونَ فِي
 الْمَدِينَةِ لَنُغْرِبَنَّكَ
 بِهِمْ ثُمَّ لَا

41) అల్లాహ్ (సు.త.) దైవదూతల ('అల్లెహీమ్. స.) ముందు దైవప్రవక్త ('స'అస)ను ప్రశంసిస్తాడు. మరియు అతనిపై తన కారుణ్యాలను అవతరింపజేస్తాడు. మరియు దైవదూత ('అల్లెహీమ్.స.) లు అతని ('స'అస) బెన్నత్యాలకు ప్రార్థనలు చేస్తారు. సహాబా (ర'ది.అన్ముమ్)లు దైవప్రవక్తతో మేము ఏ విధంగా మీపై దురూద్ పంపాలి అని ప్రశ్నించగా, అతను ('స'అస) నమాజ్లో చదివే దురూద్ ఇబ్రాహీమ్ వివరించారు. ('స.బు'ఖారీ)

42) అల్లాహ్(సు.త.)ను ఎవ్వరూ బాధించలేరు. ఇక్కడ దీనిఅర్థం అల్లాహ్ (సు.త.)కు ఇష్టంలేని పని చేయడం. ఉదా: అల్లాహ్ (సు.త.)కు సంతానం అంటగట్టడం. అల్లాహ్ (సు.త.) యొక్క సందేశహారునికి బాధకలిగించడం. అంటే అతని ('స'అస)పై అసత్యవాదుడు, కవి, మాంత్రికుడు అని అపనిందలు మోపడం. ల'అనతున్: అంటే అల్లాహ్ (సు.త.) అనుగ్రహం నుండి బహిష్కరించ, శపించ, నిషేధించ, త్రోసివేయ, దూషించ బడటం అనే అర్థాలున్నాయి. చూ. 2:88.

43) చూడండి, 24:31, శరీరాన్ని పూర్తిగా కప్పుకోని, నెత్తిపై ఉన్న దుష్పట్టిని ముఖం మీదికి లాగుకొని కప్పుకోమని ఆజ్ఞ ఇవ్వ బడింది.

నగరంలో నీ పొరుగువారిగా కొన్నాళ్ళ కంటే ఎక్కువ ఉండలేరు.

61. వారు శపించబడ్డవారు (బహిష్కరించ బడ్డ వారు). వారు ఎక్కడ కనబడితే అక్కడ పట్టుకో బడతారు మరియు వారు దారుణంగా చంపబడతారు.⁴⁴

62. ఇది ఇంతకు పూర్వం గడిచిన వారి విషయంలో జరుగుతున్న అల్లాహ్ సంప్రదాయమే! మరియు అల్లాహ్ సంప్రదాయంలో నీవు ఎలాంటి మార్పును చూడవు.⁴⁵

63. ప్రజలు నిన్ను అంటిమ ఘడియ (పునరుత్థానం) ను గురించి అడుగుతున్నారు. వారిలో ఇలా అను: "దాని జ్ఞానం కేవలం అల్లాహ్ కే ఉంది." మరియు నీకెలా తెలియగలదు? బహుశా అఘడియ సమీపంలోనే ఉండవచ్చు!⁴⁶

64. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ సత్య-తిరస్కారులను శపించాడు (బహిష్కరించాడు) మరియు ఆయన వారి కొరకు మండే (నరక) అగ్నిని సిద్ధపరచి ఉంచాడు.

65. వారదులో శాశ్వతంగా కలకాలం ఉంటారు. వారు ఎలాంటి సందక్షకుణ్ణి గానీ సహాయకుణ్ణి గానీ పొందలేరు.

66. వారి ముఖాలు నిప్పులపై బొర్లింపబడిన నాడు; వారు: "అయ్యో! మేము అల్లాహ్ కు విధేయులమై ఉండి, సందేశహరుణ్ణి అనుసరించి ఉంటే ఎంత బాగుండేది?" అని వాపోతారు.

67. వారు ఇంకా ఇలాఅంటారు: "ఓ మా ప్రభూ! నిశ్చయంగా, మేము మా నాయకులను మరియు మా పెద్దలను అనుసరించాము. కాని, వారే మమ్మల్ని (ఋజు) మార్గం నుండి తప్పించారు.

68. "ఓ మా ప్రభూ! వారికి రెట్టింపు శిక్ష విధించు మరియు వారిని పూర్తిగా శపించు (బహిష్కరించు)!"

يُجَاوِرُونَكَ فِيهَا إِلَّا قَلِيلًا ﴿٢٢﴾
 مَلْعُونِينَ إِيَنَّمَا تَقْفُوا أَخِلُّوا و
 قَتَلُوا اتَّقْتِيلًا ﴿٢٣﴾
 سُنَّةَ اللَّهِ فِي الَّذِينَ خَلَوْا مِن قَبْلُ و
 لَنْ تَجِدَ لِسُنَّةِ اللَّهِ تَبْدِيلًا ﴿٢٤﴾
 يَسْأَلُكَ النَّاسُ عَنِ السَّاعَةِ قُلْ
 إِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ اللَّهِ وَمَا يُدْرِيكَ
 لَعَلَّ السَّاعَةَ تَكُونُ قَرِيبًا ﴿٢٥﴾
 إِنَّ اللَّهَ لَعَنَ الْكُفْرَيْنَ وَاَعَدَّ لَهُمْ
 سَعِيرًا ﴿٢٦﴾
 خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا لَا يَجِدُونَ وِلِيًّا
 وَا لَا نَصِيرًا ﴿٢٧﴾
 يَوْمَ تَقَلَّبُ وُجُوهُهُمْ فِي النَّارِ
 يَقُولُونَ يَلَيْتَنَّا أَطَعْنَا اللَّهَ وَاَطَعْنَا
 الرَّسُولَ ﴿٢٨﴾
 وَاَقَالُوا رَبَّنَا إِنَّا أَطَعْنَا سَادَتَنَا وَا
 كِبَرَاءَنَا فَأَضَلُّونَا السَّبِيلَا ﴿٢٩﴾
 رَبَّنَا آتِهِمْ ضِعْفَيْنِ مِنَ الْعَذَابِ وَا
 الْعَنَّهُمْ لَعْنًا كَبِيرًا ﴿٣٠﴾

44) చూడండి, 2:191.
 45) చూడండి, 35:42-44.
 46) చూడండి, 7:187.

69. ఓ విశ్వాసులారా! మీరు మూసాను బాధించిన వారివలె అయిపోకండి. 47 తరువాత అల్లాహ్ వారు (కల్పించిన) ఆరోపణ నుండి అతనికి విముక్తి కలిగించాడు. అతను (మూసా), అల్లాహ్ దృష్టిలో ఎంతో ఆదరణీయుడు.

70. ఓ విశ్వాసులారా! అల్లాహ్ యందు భయ-భక్తులు కలిగి ఉండండి. మరియు మీరు మాట్లాడినప్పుడు యుక్తమైన మాటనే పలకండి.

71. ఆయన మీ కర్మలను సరిదిద్దుతాడు మరియు మీ పాపాలను క్షమిస్తాడు. మరియు ఎవడైతే అల్లాహ్ కు విధేయుడై సందేశహరుని ఆజ్ఞను పాలిస్తాడో! నిశ్చయంగా అతడే గొప్ప విజయం పొందిన వాడు!

72. నిశ్చయంగా, మేము బాధ్యతను 48 ఆకాశాలకు, భూమికి మరియు పర్వతాలకు సమర్పించ గోరాము, కాని అవి దానిని భరించటానికి సమ్మతించ లేదు మరియు దానికి భయపడ్డాయి, కాని మానవుడు దానిని తన మీద మోపుకున్నాడు. నిశ్చయంగా, అతడు దుర్మార్గుడు, మూఢుడు కూడాను.

73. (దాని ఫలితంగా!) అల్లాహ్ కపట-విశ్వాసులయిన పురుషులను మరియు కపట-విశ్వాసులయిన స్త్రీలను మరియు అల్లాహ్ కు సాటి-కల్పించే పురుషులను మరియు సాటి-కల్పించే స్త్రీలను శిక్షిస్తాడు; మరియు విశ్వాసులైన పురుషుల మరియు విశ్వాసులైన స్త్రీల పశ్చాత్తాపాన్ని అంగీకరిస్తాడు. మరియు అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, అపార కరుణా ప్రదాత.

*****

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ آذَوْا مُوسَىٰ فَبَرَأَ اللَّهُ مِنْهَا قَالَ أُولُو الْأَعْيُنِ وَأَكَانَ عِنْدَ اللَّهِ وَجِيهًا ﴿٦٩﴾
 يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَ قُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا ﴿٧٠﴾
 يُضْلِحْ لَكُمْ أَعْمَالَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ ۗ وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ فَازَ فَوْزًا عَظِيمًا ﴿٧١﴾
 إِنَّا عَرَضْنَا الْأَمَانَةَ عَلَى السَّمَوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ الْجِبَالِ فَأَبَيْنَ أَنْ يَحْمِلْنَهَا وَأَشْفَقْنَ مِنْهَا وَ حَمَلَهَا الْإِنْسَانُ ۗ إِنَّهُ كَانَ ظَلُومًا جَهُولًا ﴿٧٢﴾
 لِيُعَذِّبَ اللَّهُ الْمُنَافِقِينَ وَ الْمُنَافِقَاتِ وَ الْمَشْرِكِينَ وَ الْمَشْرِكَاتِ وَ يُتُوبَ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَ الْمُؤْمِنَاتِ ۗ وَ كَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿٧٣﴾

47) మూసా ('అ.స.)ను బాధించిన వివరాలకు చూడండి, 2:55, 5:24.
 48) బాధ్యత అంటే, అల్లాహ్ (సు.త.) ఆజ్ఞ పాటించడం వల్ల కలిగే పుణ్యఫలాలు మరియు తిరస్కరించడం వల్ల కలిగే కష్టనష్టాలు. శిక్షలకు భయపడి, ఆకాశాలూ, భూమి మరియు పర్వతాలు, దానిని భరించటానికి సమ్మతించలేదు. కాని మానవుడు తన మూఢత్వం వల్ల ఈ బాధ్యతను తన మీద మోపుకున్నాడు. బాధ్యత అంటే ఖుర్ఆన్ కూడా కావచ్చు! ***

34. సూరహ్ సబా'

ఇక్కడి నుండి 6 సూరాహ్ల సమాహం ప్రారంభమవుతోంది (34-39). ఇది మధ్య మక్కాహ్ కాలపు సూరహ్. ఈ సూరహ్ (34) బహుశా సూరహ్ అల్-ఇస్రా (17) కంటే ముందు అవతరింప జేయబడింది. సబా' వారు ఈ కాలపు యమన్లో ఉండేవారు. 'ధనసంపత్తులు, మానవ శక్తి సామర్థ్యాలు తాత్కాలికమైనవి. అవి ఎప్పుడైనా నశించిపోవచ్చు.' అనే విషయం ఈ గాథ వల్ల తెలుస్తుంది. బైబిల్లో వారు బీబా అనే పేరుతో పిలువబడ్డారు. ఇందులో 54 ఆయతులు ఉన్నాయి. దీని పేరు 15-20 ఆయతులలో పేర్కొనబడ్డ సబా' తెగవారి పేరుతో తీసుకోబడింది.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. సర్వస్థోత్తాలకు అర్థుడు అల్లాహ్ మాత్రమే! ఆకాశాలలో మరియు భూమిలో ఉన్నదంతా ఆయనకే చెందుతుంది. మరియు పరలోకంలో కూడా సర్వస్థోత్తాలకు అర్థుడు ఆయనే! 1 మరియు ఆయన మహా వివేకవంతుడు, సర్వం తెలిసిన వాడు. 2

2. భూమిలోకి ప్రవేశించేది మరియు దాని నుండి బయటికి వచ్చేది మరియు ఆకాశం నుండి దిగేది మరియు దానిలోకి పైకి ఎక్కిపోయేది, అంతా ఆయనకు బాగా తెలుసు. మరియు ఆయన అపార కరుణాప్రదాత, క్షమాశీలుడు.

3. మరియు సత్య-తిరస్కారులు ఇలా అంటారు: "అంతిమ ఘడియ (పునరుత్థానం) మాపై ఎన్నడూ రాదు!" వారిలో ఇలా అను: "ఎందుకు రాదు! అగోచరవిషయ జ్ఞానంగల నా ప్రభువు సాక్షిగా! అది తప్పక మీ మీదకు వస్తుంది." ఆకాశాలలో మరియు భూమిలో ఉన్న రవ్వతో (పరమాణువుతో) సమానమైన వస్తువు గాని, లేదా దానికంటే చిన్నది గాని లేదా దాని కంటే పెద్దది గాని, ఒక స్పష్టమైన గ్రంథంలో (వ్రాయబడకుండా) ఆయనకు మరుగుగాలేదు.

4. అది (అంతిమ ఘడియ), విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేసేవారికి ప్రతిఫలం ఇవ్వటానికి

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَ
مَا فِي الْاَرْضِ وَ لَهُ الْحَمْدُ فِي الْاٰخِرَةِ
وَ هُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ ۝
يَعْلَمُ مَا يَلْجِئُ فِي الْاَرْضِ وَ مَا يَخْرُجُ
مِنْهَا وَ مَا يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ وَ مَا
يَعْرُجُ فِيهَا ۝ وَ هُوَ الرَّحِيمُ الْغَفُورُ ۝
وَ قَالَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا لَا تَأْتِيْنَا
السَّاعَةُ ۝ قُلْ بَلٰى وَ رَبِّيْ لَتَأْتِيَنَّكُمْ
عِلْمِ الْغَيْبِ ۝ لَا يَعْرِزُبُ عَنْهُ مِثْقَالُ
ذَرَّةٍ فِي السَّمٰوٰتِ وَ لَا فِي الْاَرْضِ وَ لَا
اَصْغَرُ مِنْ ذٰلِكَ وَ لَا اَكْبَرُ ۝ اِلَّا فِي
كِتٰبٍ مُّبِيْنٍ ۝
لِيَجْزِيَ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَ عَمِلُوْا
الصَّٰلِحٰتِ ۝ اُولٰٓئِكَ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَ

1) ఈ స్థోత్తాలు పునరుత్థాన దినమున విశ్వాసులు చేస్తారు. చూడండి, 39:74, 7:43, 35:34.

2) చూడండి, 6:18.

వస్తుంది. అలాంటి వారికి క్షమాపణ మరియు గౌరవప్రదమైన జీవనోపాధి (స్వర్గం) ఉంటాయి.³

5. మరియు ఎవరైతే మా సూచనలను (ఆయత్లను) విపలం చేయటానికి ప్రయత్నిస్తారో, అలాంటి వారికి అధమమైన, బాధాకరమైన శిక్ష ఉంటుంది.

6. మరియు ఎవరికైతే జ్ఞానం ఇవ్వబడిందో! వారు,⁴ ఇది నీ ప్రభువు తరపునుండి నీపై అవతరింపజేయబడిన సత్యమని మరియు అది సర్వ శక్తిమంతుడు ప్రశంసనీయుడు (అయిన అల్లాహ్) మార్గం వైపునకే మార్గదర్శకత్వం చేస్తుందని గ్రహిస్తారు.

7. మరియు సత్య-తిరస్కారులు ఇలా అంటారు: "మీరు (చచ్చి) దుమ్ముగా మారి, చెల్లాచెదరైన తరువాత కూడా! నిశ్చయంగా, మళ్ళీ క్రొత్తగా సృష్టింపబడతారని తెలియజేసే వ్యక్తిని⁵ మీకు చూపమంటారా?"

8. "అతను అల్లాహ్ పై అబద్ధం కల్పించాడో లేక! అతనికి పిచ్చిపట్టిందో తెలియటం లేదు!" అలాకాదు, ఎవరైతే పరలోకాన్ని నమ్మరో, వారు శిక్షకు గురి అవుతారు. మరియు వారు మార్గభ్రష్టత్వంలో చాలా దూరం వెళ్ళిపోయారు.

9. ఏమిటి? వారు తమకు ముందున్న మరియు తమ వెనుక నున్న ఆకాశాన్ని మరియు భూమిని చూడటం లేదా? మేము కోరితే, వారిని భూమిలోకి అణగద్రొక్కివారం, లేదా వారిపై ఆకాశం నుండి ఒక ముక్కను పడవేసేవారం. నిశ్చయంగా ఇందులో పశ్చాత్తాపంతో (అల్లాహ్ వైపునకు) మరలే, ప్రతి దాసుని కొరకు ఒక సూచన ఉంది.⁶

(3/8)

رَزَقُوا كَرِيمًا ۝

وَالَّذِينَ سَعَوْا فِي آيَاتِنَا مُعْجِزِينَ

أُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مِّن رَّجْزِ آيَاتِنَا ۝

وَيَرَى الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ الَّذِينَ

أَنزَلَ إِلَيْكَ مِنَ رَبِّكَ هُوَ الْحَقُّ ۗ وَ

يَهْدِي إِلَى صِرَاطٍ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ ۝

وَ قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا هَلْ نَدُلُّكُمْ

عَلَىٰ رَجُلٍ يُتَّبِعُكُمْ إِذَا مَرَّكُمْ كَلَّ

مَسْرَقٍ ۖ أَتَّكُمْ لَعْنِي خَلَقْتُ جَدِيدًا ۝

أَفَتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَمْ بِهِ جِنَّةٌ

بَلِ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ فِي

الْعَذَابِ وَالضَّلَالِ الْبَعِيدِ ۝

أَفَلَمْ يَرَوْا إِلَىٰ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَ مَا

خَلْفَهُمْ مِّنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ ۗ إِنَّ

نَشَأَ نُخَسِفُ بِهِمُ الْأَرْضَ أَوْ نُسْقِطُ

عَلَيْهِمْ كِسْفًا مِّنَ السَّمَاءِ ۗ إِنَّ فِي

ذَٰلِكَ لَآيَةً لِّكُلِّ عَبْدٍ مُّنِيبٍ ۝

3) చూడండి, 8:4.

4) జ్ఞానమివ్వబడిన వారు అంటే 'స'హాబా (ర'ది. 'అన్తమ్)లు, విశ్వాసులు మరియు గ్రంథ జ్ఞానం గలవారు, అందరూ కావచ్చు!

5) ఇది సత్య-తిరస్కారులు దైవప్రవక్త ('స'అస) గురించి పలుకుతున్నారు.

6) చూడండి, 24:31 చివరి వాక్యం.

10. * మరియు వాస్తవంగా, మేము దావూద్ కు మా తరపు నుండి గొప్ప అనుగ్రహాన్ని ప్రసాదించాము: "ఓ పర్వతాల్లారా! మరియు పక్షులారా! అతనితో కలిసి (మా స్తోత్రాన్ని) ఉచ్చరించండి!"⁷ (అని మేము ఆజ్ఞాపించాము). మేము అతని కొరకు ఇనుమును మెత్తదిగా చేశాము.

11. (అతనికి ఇలా ఆదేశమిచ్చాము): "నీవు కవచాలు తయారుచేయి మరియు వాటి వలయాలను (కడియాలను) సరిసమానంగా కూర్చు!" మరియు (ఓ మానవులారా!): "మీరు సత్కార్యాలు చేయండి. నిశ్చయంగా, మీరు చేసేదంతా నేను చూస్తున్నాను."

12. మరియు మేము గాలిని సుల్తమాన్ కు (వశపరచాము); దాని ఉదయపు గమనం ఒకనెల రోజుల పాటి ప్రయాణాన్ని పూర్తిచేసింది మరియు దాని సాయంకాలపు గమనం ఒకనెల.⁸ మరియు మేము అతని కొరకు రాగిఉడుతును ప్రవహింప జేశాము. మరియు అతని ప్రభువు ఆజ్ఞతో, అతని సన్నిధిలో పనిచేసే జన్నాతులను అతనికి వశపరచాము. మరియు వారిలో మా ఆజ్ఞను ఉల్లంఘించిన వాడికి ప్రజ్యలించే నరకాగ్ని శిక్షను రుచి చూపుతూ ఉండేవారము.

13. వారు (జన్నాతులు) అతనికి అతను కోరే, పెద్దపెద్ద కట్టడాలను, ప్రతిమలను, గుంటల వంటి పెద్దపెద్ద గంగాళాలను, (తమ స్థానము నుండి) కదిలింపలేని కళాయిలను తయారుచేసేవారు. "ఓ దావూద్ వంశీయులారా! మీరు కృతజ్ఞులై పనులు చేస్తూ ఉండండి." మరియు నా దాసులలో కృతజ్ఞులు తెలిపేవారు చాలా తక్కువ.

14. మేము అతని (సుల్తమాన్)పై మృత్యువును విధించినప్పుడు, అతని చేతికర్రను తింటూ ఉన్న పురుగు తప్ప, మరెవ్వరూ! అతని మరణ విషయం, వారికి (జన్నాతులకు) తెలుపలేదు.⁹

وَلَقَدْ آتَيْنَا دَاوُدَ مِنَّا فَضْلًا ۖ يُجِبَالٌ
أَوْبَىٰ مَعَهُ وَ الطَّيْرُ ۗ وَ النَّعَمَا لَهُ
الْحَدِيدُ ۝

أَنِ اعْمَلْ سَابِغَةً ۖ وَقَدِّرْ فِي السَّرْدِ ۖ وَ
اعْمَلُوا صَالِحًا ۗ إِنِّي بِمَا تَعْمَلُونَ
بَصِيرٌ ۝

وَ لِسُلَيْمَانَ الرِّيحَ غُدُوها شَهْرٌ وَ
رَوْاحُها شَهْرٌ ۗ وَ أَسَلْنَا لَهُ عَيْنَ
الْقِطْرِ ۗ وَ مِنَ الْجِنِّ مَن يَعْمَلُ بَيْنَ
يَدَيْهِ بِأَذْنِ رَبِّهِ ۗ وَ مَن يَزِغُ مِنْهُمُ
عَن أَمْرِنَا نَذِقُهُ مِنَ عَذَابِ
السَّعِيرِ ۝

يَعْمَلُونَ لَهُ مَا يَشَاءُ مِنْ مَّحَارِبٍ وَ
تَبَائِثٍ ۖ وَ جِفَانٍ ۖ كَالْجَوَابِ ۖ وَ قُدُورٍ
رُّسَبٍ ۗ ۝ اِعْمَلُوا آلَ دَاوُدَ شُكْرًا ۗ وَ
قَلِيلٌ مِّنْ عِبَادِيَ الشَّاكِرُونَ ۝

فَلَمَّا قَضَيْنَا عَلَيْهِ الْمَوْتَ مَا دَلَّهُمْ
عَلَىٰ مَوْتِهِ إِلَّا دَابَّةٌ ۖ مِنَ الْأَرْضِ تَأْكُلُ
مِنْ سَاتِهِ ۖ فَلَمَّا خَرَ تَبَيَّنَتِ الْجِنَّ

7) చూడండి, 21:79.

8) చూడండి, 21:81-82.

9) దీనిలో తెలిసేది ఏమిటంటే, జన్నాతులకు అగోచర విషయాల జ్ఞానం ఉండదు.

ఆ తరువాత అతను పడిపోగా జిన్నాతులు తమకు అగోచర విషయాలు తెలిసిఉంటే, తాము అవమానకరమైన ఈ బాధలో పడిఉండే వారం కాముకదా అని తెలుసుకున్నారు.

15. వాస్తవంగా, సబా వారి కొరకు, వారి నివాసస్థలంలో ఒక సూచన ఉంది. ¹⁰ దాని కుడి మరియు ఎడమ ప్రక్కలలో రెండు లోటలుండేవి (వారిలో): "మీ ప్రభువు ప్రసాదించిన ఆహారాన్ని ఆయనకు కృతజ్ఞతలు తెలుపండి!" (అని ఆనబడుంది). ఇది చాలా మంచి దేశం మరియు మీ ప్రభువు క్షమాశీలుడు.

16. అయినా వారు విముఖులయ్యారు. కాబట్టి మేము వారిపైకి, కట్టనుతొంచి వరదను పంపాము. మరియు వారి రెండు లోటలను చేదైన ఫలాలిచ్చే చెట్లు, రూమావుకచెట్లు మరియు కొన్ని మాత్రమే రేగుచెట్లు ఉన్న లోటలుగా మార్చాము. ¹¹

17. ఇది వారి కృతఘ్నతకు (సత్య-తిరస్కారానికి) బదులుగా వారికిచ్చిన ప్రతిఫలం. మరియు ఇలాంటి ప్రతిఫలం మేము కృతఘ్నులకు తప్ప, ఇతరులకు ఇవ్వము.

18. మరియు మేము వారిమధ్య మరియు మేము శుభాలు ప్రసాదించిన నగరాల మధ్య, స్పష్టంగా కనిపించే నగరాలను స్థాపించి: "వాటి మధ్య సురక్షితంగా రేయింబవళ్ళు ప్రయాణిస్తూ ఉండండి." (అని అన్నాము).

19. కాని వారు: "ఓ మా ప్రభూ! మా ప్రయాణ దూరాలను పొడిగించు." అని వేడుకొని, తమకు

أَنْ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ الْغَيْبَ مَا لَبِئُوا
فِي الْعَذَابِ الْمُهِينِ ﴿١٥﴾

لَقَدْ كَانَ لِسَبَإٍ فِي مَسْكَنِهِمْ آيَةً
جَنَّاتٍ عَنْ يَمِينٍ وَشِمَالٍ كُلُّوا مِنْ
رِزْقِ رَبِّكُمْ وَاشْكُرُوا لَهُ بَلْدَةٌ
طَيِّبَةٌ وَرَبُّ غَفُورٌ ﴿١٦﴾

فَاعْرَضُوا فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ سَيْلَ
الْعَرِمِ وَبَدَّلْنَاهُمْ بِجَنَّتَيْهِمْ
جَنَّتَيْنِ ذَوَاتِ أُكُلٍ خَشْبٍ وَأَثَلٍ وَ
شَيْءٍ مِنْ سِدْرٍ قَلِيلٍ ﴿١٧﴾

ذَلِكَ جَزَيْنَهُمْ بِمَا كَفَرُوا وَ هَلْ
نُجِزِي إِلَّا الْكَفُورَ ﴿١٨﴾

وَ جَعَلْنَا بَيْنَهُمْ وَ بَيْنَ الْقُرَى الَّتِي
بُرُكْنَا فِيهَا قُرَى ظَاهِرَةً وَ قَدَرْنَا
فِيهَا السَّيْرَ سَيْرًا وَ فِيهَا لِيَالِي وَ
أَيَّامًا آمِنِينَ ﴿١٩﴾

فَقَالُوا رَبَّنَا بَعْدَ بَيْنِ أَسْفَارِنَا وَ

10) సబా: ఒక జాతి పేరు. ఖైబిల్లో వారు షేబా (Sheiba) అనే పేరుతో పిలువబడ్డారు. వారిపై ఒక స్త్రీ రాజ్యాధికారి. అది ఈ నాటి యమన్ లోని 'హదరమోత్ ప్రాంతాలలో ఉండేది. ఆమె సుల్తమాన్ ('అ.స.)ను కలుసుకొనిన తరువాత ఇస్లాం స్వీకరించింది. అంతకు పూర్వం వారు సూర్యుణ్ణి పూజించేవారు. ఆ రాజ్యపు రాజధాని పేరు 'అరిబ్'. వారు డామీలు నిర్మించారు. దానివల్ల వారు మంచి పంటలు పండించి సుఖసంతోషాలతో వర్ధిల్లితూ ఉండేవారు.

11) అల్లె/నల్ల రూమావుక చెట్లు (Tamarisk Trees) లేక వాటివంటి చెట్లు. దీని తాత్పర్యం మేమిటంటే, వారి అవిశ్వాసవైఖరి మరియు సత్య-తిరస్కారంవల్ల, మొదట మంచి ఫలాలిచ్చే ఆ రెండు లోటలు ఎక్కువగా చేదైన ఫలాలిచ్చే పెద్దపెద్ద ముండ్లుగల చెట్లుగా మారిపోయాయి. మరియు కొన్ని మాత్రమే మంచి ఫలాలిచ్చే రేగు చెట్లు (Lote-Trees)గా మిగిలిపోయాయి.

తామే అన్యాయం చేసుకున్నారు. కావున మేము వారిని కథలుగా మిగిల్చి, వారిని పూర్తిగా చెల్లించెదరు చేశాము.¹² నిశ్చయంగా, ఇందులో సహనశీలుడు, కృతజ్ఞుడు అయిన ప్రతి వ్యక్తికి సూచనలున్నాయి.

20. వాస్తవానికి ఇబ్లీస్ (షైతాన్) వారి విషయంలో తాను ఊహించింది సత్యమయిందని నిరూపించాడు. ఎందుకంటే! విశ్వాసులలోని ఒక వర్గం వారు తప్ప అందరూ వాడిని అనుసరించారు.

21. మరియు వాడికి (షైతాన్ కు) వారిపై ఎలాంటి అధికారంలేదు.¹³ కాని, పరలోకాన్ని విశ్వసించేవాడెవడో (మరియు) దానిని గురించి సంశయంలో పడెవాడెవడో, తెలుసుకోవటానికి మాత్రమే (మేమెలా చేశాము) మరియు నీ ప్రభువు ప్రతి విషయాన్ని కనిపెట్టుకొని ఉంటాడు.

22. వారితో ఇలా అను: "అల్లాహ్ ను వదలి మీరు ఎవరినైతే, (ఆరాధ్యదైవాల గా) భావిస్తున్నారో, వారిని పిలిచిచూడండి!" ఆకాశాలలో గానీ మరియు భూమిలో గానీ రవ్వ (పరమాణువు) అంత వస్తువుపై కూడా వారికి అధికారం లేదు. మరియు వారికి ఆ రెండింటిలో ఎలాంటి భాగస్వామ్యమూ లేదు. మరియు ఆయనకు వారిలో నుండి ఎవ్వడూ సహాయకుడునూ కాడు.¹⁴

23. మరియు ఆయన దగ్గర ఏ విధమైన సిఫారసు పనికిరాదు, ఆయన అనుమతించిన వాడి (సిఫారసు తప్ప)!¹⁵ చివరకు వారి హృదయాల నుండి భయం తొలగి పోయినప్పుడు వారు (దేవదూతలు): "మీ ప్రభువు మీతో చెప్పిందేమిటి?" అని అడుగుతారు. దానికి వారంటారు: "సత్యం మాత్రమే!" మరియు ఆయన మహోన్నతుడు, మహానీయుడు. (1/2)

ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ فَجَعَلْنَاهُمْ أَحَادِيثَ
وَمَرْفُئُهُمْ كُلِّ مَرْقٍ ۚ إِنَّ فِي ذَلِكَ
لَآيَاتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ ﴿٢٠﴾

وَ لَقَدْ صَدَّقَ عَلَيْهِمْ إِبْلِيسُ ظَنَّهُ

فَاتَّبَعُوهُ إِلَّا فَرِيقًا مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٢١﴾

وَمَا كَانَ لَهُ عَلَيْهِمْ مِّن سُلْطٰنٍ إِلَّا

لِنَعْلَمَ مَنْ يُّؤْمِنُ بِآلَاخِرَةِ مِمَّنْ هُوَ

مِنْهَا فِي شَكٍّ ۚ وَ رَبُّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ

حَفِيطٌ ﴿٢٢﴾

قُلْ ادْعُوا الَّذِينَ زَعَمْتُمْ مِّن دُونِ

اللَّهِ ۚ لَا يَمْلِكُونَ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ فِي

السَّمٰوٰتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ وَمَا لَهُمْ

فِيهَا مِنْ شِرْكٍ ۚ وَمَا لَهُ مِنْهُمْ مِّن

ظَهِيرٍ ﴿٢٣﴾

وَلَا تَنْفَعُ الشَّفَاعَةُ عِندَهُ إِلَّا لِمَن

أَذِنَ لَهُ ۚ حَتَّىٰ إِذَا فُزِّعَ عَن قُلُوبِهِمْ

قَالُوا مَاذَا قَالَ رَبُّكُمْ ۚ قَالُوا الْحَقُّ

وَهُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ ﴿٢٤﴾

12) మ'ఆరిబ్ డామ్, తెగిన తరువాత అక్కడి ప్రజలు ఇటూ అటూ చెల్లించెదరైపోయారు.

13) చూడండి, 14:22.

14) చూడండి, 17:56-57.

15) చూడండి, 10:3,19:87, 20:109.

24. * వారిని ఇలా అడుగు: "మీకు ఆకాశాల నుండి మరియు భూమి నుండి జీవనోపాధిని సమకూర్చే వాడెవడు?" వారికి తెలుపు: "అల్లాహ్!" అయితే నిశ్చయంగా మేమో లేక మీరో ఎవరో ఒకరు మాత్రమే సన్మార్గంలో ఉన్నాము లేదా స్పష్టమైన మార్గ భ్రష్టత్వంలో ఉన్నాము."

25. ఇంకా ఇలా అను: "మేము చేసిన పాపాలకు మీరు ప్రశ్నించబడరు మరియు మీ కర్మలను గురించి మేము ప్రశ్నించబడము."

26. వారితో ఇలా అను: "మన ప్రభువు మనందరినీ (పునరుత్థానదినమున) ఒకేచోట సమకూర్చుతాడు. తరువాత న్యాయంగా మన మధ్య తీర్పుచేస్తాడు. ఆయనే (సర్వోత్తమమైన) తీర్పుచేసేవాడు,¹⁶ సర్వజ్ఞుడు."

27. వారితో ఇలా అను: "మీరు ఆయనకు సాటిగా నిలబెట్టిన భాగస్వాములను నాకు చూపించండి. ఎవరూ లేరు! వాస్తవానికి ఆయన, అల్లాహ్‌యే సర్వశక్తి మంతుడు, మహా వివేకవంతుడు."

28. మరియు (ఓ ము'హమ్మద్!) మేము నిన్ను సర్వ మానవులకు శుభవార్తానిచ్చేవానిగా మరియు హెచ్చరిక చేసేవానిగా మాత్రమే పంపాము.¹⁷ కాని వాస్తవానికి చాలా మంది ప్రజలకు ఇది తెలియదు.¹⁸

قُلْ مَنْ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ قُلِ اللَّهُ وَإِنَّا أَوْ إِيَّاكُمْ

لَعَلَىٰ هُدًى أَوْ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٢٤﴾

قُلْ لَا تَسْأَلُونَنَا عَمَّا أَجْرَمْنَا وَلَا

نَسْأَلُ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٢٥﴾

قُلْ يَجْمَعُ بَيْنَنَا رَبُّنَا ثُمَّ يَفْتَحُ

بَيْنَنَا بِالْحَقِّ وَهُوَ الْفَتَّاحُ

الْعَلِيمُ ﴿٢٦﴾

قُلْ أَرُونِي الَّذِينَ أَلْحَقْتُمْ بِهِ شُرَكَاءَ

كَلَّا بَلْ هُوَ اللَّهُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٢٧﴾

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا كَافَّةً لِّلنَّاسِ بَشِيرًا

وَّ نَذِيرًا وَ لَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا

يَعْلَمُونَ ﴿٢٨﴾

16) అల్-ఫత్రా'హు (19): **The Decider**, తీర్పుచేసేవాడు, The Opener of the gates of sustenance and of mercy to His servants, The Judge. తనదాసులకు జీవనోపాధి మరియు కారుణ్యపు ద్వారాలు తెరిచే పరిష్కరించేవాడు, ఆపద్బాంధవుడు, న్యాయాధిపతి.

అల్-హాకము (29): **The Supreme Judge**, విశ్వన్యాయాధిపతి. ఏకైక శాసనుడు, శాసన నిర్మాత (12:40), నిష్పక్షపాతంగా తీర్పుచేసేవాడు (6:114).

అల్-అద్లు (30): న్యాయశిలుడు, **The Just**. న్యాయనిర్ణేత, సరైన తీర్పు మాత్రమే చేసే వాడు. He Whome desire does not cause to incline or decline, so that He should deviate from right course in Judgement. వైవి అల్లాహ్ (సు.త.) అత్యుత్తమ పేర్లు.

17) చూడండి, 7:158, 25:1.

18) చూడండి, 12:103, 6:116.

29. మరియు వారు: "మీరు సత్యవంతులై అయితే, ఆ వాగ్దానం ఎప్పుడు నెరవేరనున్నది?" అని అడుగుతున్నారు.¹⁹

30. వారితో ఇలా అను: "మీ కొరకు ఒక రోజు వ్యవధి నిర్ణయించబడి ఉంది; మీరు దాని రాకను ఒక్క ఘడియ వెనుకకూ చేయలేరు లేదా (ఒక్కఘడియ) ముందుకూ చేయలేరు."²⁰

31. మరియు సత్య-తిరస్కారులైన వారు ఇలా అంటారు: "మేము ఈ ఖుర్ఆన్‌ను మరియు దీనికి ముందు వచ్చిన ఏ గ్రంథాన్ని కూడా నమ్ముము." ఒకవేళ ఈ దుర్మార్గులను తమ ప్రభువు ఎదుట నిలబెట్టడనప్పుడు, వారు ఒకరిపైనొకరు, ఆరోపణలు చేసుకోవటం నీవు చూస్తే (ఎంత బాగుండును)! బలహీనవర్గం వారు దురహంకారులైన తమ నాయకులతో: "మీరే లేకుంటే మేము తప్పక విశ్వాసుల మయ్యేవారం!" అని అంటారు.

32. దురహంకారులైన నాయకులు బలహీనులైన వారితో ఇలా అంటారు: "ఏమీ? మీ వద్దకు మార్గదర్శకత్వం వచ్చినప్పుడు మేము మిమ్మల్ని దాని నుండి నిరోధించామా? అలా కాదు, మీరే అపరాధానికి పాల్పడ్డారు!"

33. మరియు బలహీనులైనవారు దురహంకారులైన నాయకులతో ఇలా అంటారు: "అలాకాదు! ఇది మీరు రాత్రింబవళ్ళు పన్నిన కుట్ర.²¹ మీరు మమ్మల్ని - అల్లాహ్‌ను తిరస్కరించి - ఇతరులను ఆయనకు సాటి కల్పించమని ఆజ్ఞాపిస్తూ ఉండేవారు." మరియు వారు శిక్షను చూసినప్పుడు, తమ పశ్చాత్తాపాన్ని దాస్తారు. మరియు

وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْوَعْدِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٢٩﴾

قُلْ لَكُمْ مِيعَادٌ يَوْمٍ لَا تَسْتَأْجِرُونَ عَنْهُ سَاعَةً وَلَا تَسْتَقْدِمُونَ ﴿٣٠﴾

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَنْ نُؤْمِنَ بِهَذَا الْقُرْآنِ وَلَا بِالَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ ۗ وَلَوْ تَرَىٰ إِذِ الظَّالِمُونَ مَوْقُوفُونَ عِنْدَ رَبِّهِمْ ۖ يَرْجِعُ بَعْضُهُمْ إِلَىٰ بَعْضٍ الْقَوْلَ يَقُولُ الَّذِينَ اسْتُضْعِفُوا لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا لَوْ لَا أَنْتُمْ لَكُنَّا مُؤْمِنِينَ ﴿٣١﴾

قَالَ الَّذِينَ اسْتُضْعِفُوا لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا لَوْ لَوْلَا أَنْتُمْ لَكُنَّا مُؤْمِنِينَ ۗ تَرَىٰ هُدًىٰ بَعْدَ إِذْ جَاءَكُمْ ۚ بَلْ كُنْتُمْ مُجْرِمِينَ ﴿٣٢﴾

وَقَالَ الَّذِينَ اسْتُضْعِفُوا لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا بَلْ مَكْرُ الْيَلِيلِ وَالنَّهَارِ إِذْ تَأْمُرُونَنَا أَنْ نَكْفُرَ بِاللَّهِ وَنَجْعَلَ لَهُ أَنْدَادًا ۗ وَاسْرُوا النَّدَامَةَ لِمَا رَأَوْا الْعَذَابَ ۗ وَجَعَلْنَا الْإِغْلَالَ فِي الْأَعْنَاقِ

19) చూడండి, 7:187.

20) చూడండి, 71:4. వైన ఇవ్వబడిన తాత్పర్యం నోబుల్ ఖుర్ఆన్‌ను అనుసరించి ఉంది. అంటే మీరు ఎవ్వరునూ ఆ నిర్ణీత వ్యవధిని ఒక్కఘడియ ముందుగానూ తీసుకురాలేరు లేదా దానిని ఒక్క ఘడియకూడా ఆలస్యమూ చేయలేరు. అది అల్లాహుతతాలా నిర్ణయించిన ఘడియలోనే రానున్నది. దానిని మార్చే శక్తి ఇతరులకు ఎవ్వరికీలేదు.

21) చూడండి, 10:21, 35:43, 86:15.

మేము సత్య-తిరస్కారల మెడలలో సంకెళ్లు వేస్తాము.²² వారు తమ కర్మలకు తగిన ప్రతిఫలం తప్ప మరేదైనా పొందగలరా?

34. మరియు మేము హెచ్చరికచేసి అతనిని (ప్రవక్తను) ఏ నగరానికి పంపినా, దానిలోని ఐశ్వర్యవంతులు: "నిశ్చయంగా, మేము మీవెంట పంపబడిన సందేశాన్ని తిరస్కరిస్తున్నాము." అని అనకుండా ఉండలేదు.²³

35. వారు ఇంకా ఇలా అన్నారు: "మేము (నీ కంటే) ఎక్కువ సంపద మరియు సంతానం కలిగి ఉన్నాము. మరియు మేము ఏ మాత్రం శిక్షింపబడము."

36. వారితో అను: "నిశ్చయంగా, నా ప్రభువు తాను కోరిన వారికి జవనోపాధిని పుష్కలంగా ప్రసాదిస్తాడు, మరియు (తాను కోరిన వారికి) మితంగా ఇస్తాడు. కాని చాలా మందికి ఇది తెలియదు."

37. మరియు, మీ సంపద గానీ మరియు మీ సంతానం గానీ మిమ్మల్ని మా దగ్గరికి తేలేవు; కాని విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేసేవారు తప్ప! కావున అలాంటి వారికి తాము చేసిన దానికి రెట్టింపు ప్రతిఫలం లభిస్తుంది. మరియు వారు భవనాలలో సురక్షితంగా ఉంటారు.

38. మరియు ఎవరైతే మా సూచనలను భంగపరచటానికి ప్రయత్నిస్తారో, అలాంటి వారు కఠిన శిక్షకు హాజరు చేయబడతారు.

39. వారితో అను: "నిశ్చయంగా, నా ప్రభువు తన దాసులలో తాను కోరినవారికి జవనోపాధిని పుష్కలంగా ప్రసాదిస్తాడు మరియు (తాను కోరిన) వారికి మితంగా ఇస్తాడు. మరియు మీరు (ఆయన మార్గంలో) ఖర్చుపెట్టిందంతా ఆయన మీకు తిరిగి ఇస్తాడు. మరియు ఆయనే సర్వశైలుడైన జవనోపాధి ప్రదాత."

الَّذِينَ كَفَرُوا هَلْ يُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٢٢﴾

وَمَا أَرْسَلْنَا فِي قَرْيَةٍ مِّنْ نَّذِيرٍ إِلَّا قَالَ مُتْرَفُوهَا إِنَّا بِهَا أُرْسِلْتُمْ بِهِ كُفْرًا ﴿٢٣﴾

وَقَالُوا إِنَّا كُنَّا أَكْثَرَ أَمْوَالًا وَأَوْلَادًا وَمَا نَحْنُ بِمُعَذَّبِينَ ﴿٢٤﴾

قُلْ إِنَّ رَبِّيَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ وَيَقْدِرُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢٥﴾

وَمَا أَمْوَالُكُمْ وَلَا أَوْلَادُكُمْ بِالْبَاقِي تَقَرَّبَ بِكُمْ عِنْدَنَا زُلْفَىٰ إِلَّا مَنِ امْنًا وَعَمِلَ صَالِحًا فَأُولَٰئِكَ لَهُمْ جَزَاءٌ الضَّعْفُ بِمَا عَمِلُوا وَهُمْ فِي الْغُرُفَاتِ آمِنُونَ ﴿٢٦﴾

وَالَّذِينَ يَسْعَوْنَ فِي الْبَيْتِنَا مُعْجِزِينَ أُولَٰئِكَ فِي الْعَذَابِ مُحْضَرُونَ ﴿٢٧﴾

قُلْ إِنَّ رَبِّيَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ لَهُ ۗ وَمَا تَفْقَهُمْ مِنْ شَيْءٍ فَهُوَ يُخْلِفُهُ ۗ وَهُوَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ ﴿٢٨﴾

22) చూడండి, 13:5, 36:8.

23) మొట్టమొదట కేవలం పేదవారు మరియు దిగువ సామాజిక తరగతుల వారు మాత్రమే ప్రవక్త (అల్లహిమ్ స.)లను అనుసరించారు. చూడండి, 26:111, 11:27, 7:75, 17:16.

40. మరియు (జ్ఞాపకముంచుకొండి) ఆ రోజు ఆయన వారందరిని సమీకరించిన తరువాత దేవదూతలతో ఇలా అడుగుతాడు: "ఏమీ? వీరేనా మిమ్మల్ని ఆరాధిస్తూ ఉండేవారు?" 24

41. వారు (దేవదూతలు) జవాబిస్తారు: "నీవు సర్వలోహాలకు అతీతుడవు! నీవే మా సంరక్షకు డవు, వీరుకారు. వాస్తవానికి, వీరు జన్నాతులను ఆరాధించే వారు, వీరిలో చాలా మంది, వారిని (జన్నాతులను) విశ్వసించే వారు." 25

42. (అప్పుడు వారితో ఇట్టినబడుతుంది): "అయితే ఈ రోజు మీరు ఒకరికొకరు లాభం గానీ, నష్టం గానీ చేకూర్చుకోలేరు." మరియు మేము దుర్మార్గులతో: "మీరు తిరస్కరిస్తూ ఉండిన నరక బాధను రుచి చూడండి!" అని పలుకుతాము.

43. మరియు వారికి మాస్పష్టమైన సూచన (ఆయాతీ) లను వినిపింపజేసినప్పుడు వారు: "ఈ వ్యక్తి కేవలం మీ తండ్రి-తాతలు ఆరాధించే వాటి నుండి మిమ్మల్ని నిరోధిస్తున్నాడు." అని అంటారు. వారింకా ఇలా అంటారు: "ఇది (ఈ ఖుర్ఆన్) కేవలం కల్పించబడిన బూటకం మాత్రమే." మరియు సత్య-తిరస్కారులు, సత్యం వారిమందుకు వచ్చినప్పుడు: "ఇది కేవలం స్పష్టమైన మంత్రజాలం మాత్రమే!" 26 అని అంటారు.

44. (ఓ ముహమ్మద్!) మేము, వారికి చదవటానికి ఎలాంటి గ్రంథాలు ఇవ్వలేదు. 27 మరియు మేము వారి వద్దకు నీకు పూర్వం హెచ్చరించే (సందేశహరుణ్ణి) కూడా పంపలేదు.

45. మరియు వారికి పూర్వం గతించిన వారు కూడా (ఇదే విధంగా) తిరస్కరించారు. మేము (పూర్వం) వారి కిచ్చిన దానిలో వీరు పదోవంతు కూడా పొందలేదు. అయినా వారు నా సందేశహరులను తిరస్కరించారు. చూశారా! నా

وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ جَبِيْعًا ثُمَّ يَقُوْلُ
لِلْمَلِكَةِ اِهْوَايَا كُمْ كَانُوْا يَعْبُدُوْنَ ۝

قَالُوْا سُبْحٰنَكَ اَنْتَ وَلِيْنٰنَا مِنْ
دُوْنِهِمْ ؕ بَلْ كَانُوْا يَعْبُدُوْنَ الْجِنَّ
اَكْثَرَهُمْ بِهِمْ مُّؤْمِنُوْنَ ۝

فَاَيُّوْمَ لَا يِيْلُكَ بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ
تَّفْعًا وَّ لَا ضَرًّا ؕ وَ نَقُوْلُ لِلَّذِيْنَ
كَلِمًا دُوْقُوْا عَذٰبَ النَّٰرِ الَّتِيْ كُنْتُمْ
بِهَا تُكذِّبُوْنَ ۝

وَ اِذَا تَتْلٰى عَلَيْهِمُ الْاٰتِنٰتَ بَيِّنٰتٍ قَالُوْا
مَا هٰذَا اِلَّا رَجُلٌ يُرِيْدُ اَنْ يَّصُدَّكُمْ
عَمَّا كَانُ يَعْبُدُ اٰبَاؤَكُمْ ؕ وَ قَالُوْا مَا
هٰذَا اِلَّا اَفْكٌ مُّفْتَرٰى ؕ وَ قَالَ الَّذِيْنَ
كَفَرُوْا لِلْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ ؕ اِنْ هٰذَا
اِلَّا سِحْرٌ مُّبِيْنٌ ۝

وَ مَا اَتَيْنٰهُمْ مِنْ كُتُبٍ يَّدْرُسُوْنَهَا وَّ
مَا اَرْسَلْنَا اِلَيْهِمْ قَبْلَكَ مِنْ نَّذِيْرٍ ۝
وَ كَذَّبَ الَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِهِمْ ؕ وَ مَا
بَلَّغُوْا مِعْشَارَ مَا اَتَيْنٰهُمْ فَكَذَّبُوْا

24) చూడండి, 25:17.

25) చూడండి, 4:117.

26) చూడండి, 74:24.

27) చూడండి, 30:35.

శిక్ష ఎంత మోరంగా ఉండిందో! ²⁸ (5/8)

46. * (ఓ ముహమ్మద్!) వారితో ఇలా అను: "వాస్తవానికి, నేను మీకు ఒక విషయం బోధిస్తాను: 'మీరు అల్లాహ్ కొరకు ఇద్దరిద్దరిగా, ఒక్కొక్కరిగా నిలవండి. తరువాత బాగా ఆలోచించండి!' మీతో పాటుఉన్న ఈ వ్యక్తికి (ప్రవక్తకు) పిచ్చి పట్టలేదు.²⁹ అతను కేవలం, మీపై ఒక మోరశిక్ష రాక ముందే, దానిని గురించి మిమ్మల్ని హెచ్చరించే వాడు మాత్రమే!" ³⁰

47. ఇలా అను: "నేను మిమ్మల్ని ఏదైనా ప్రతి ఫలం అడిగి ఉన్నట్లైతే, దానిని మీరే ఉంచుకోండి.³¹ వాస్తవానికి నా ప్రతిఫలం కేవలం అల్లాహ్ వద్దనే ఉంది. మరియు ఆయనే ప్రతిదానికి సాక్షి!"

48. ఇలా అను: "నిశ్చయంగా నా ప్రభువే సత్యాన్ని (అసత్యానికి విరుద్ధంగా) పంపేవాడు. ³² ఆయనే అగోచర యధార్థాలన్నీ తెలిసిఉన్న వాడు."

49. ఇలా అను: "సత్యం వచ్చేసింది! మరియు అసత్యం (మిథ్యం) దేనినీ ఆరంభం చేయజాలదు మరియు దానిని తిరిగి ఉనికిలోకి తేజాలదు." ³³

رُسُلِيْ فَكَيْفَ كَانَ نَكِيْرًا ﴿٢٨﴾

قُلْ اِنَّمَا اَعْظَمُكُمْ بِوَاحِدَةٍ اَنْ تَقُوْمُوْا
لِلّٰهِ مَثْنٰى وَفِرَادٰى ثُمَّ تَتَفَكَّرُوْا ۗ مَا
بِصَاحِبِكُمْ مِنْ جِنَّةٍ اِنْ هُوَ اِلَّا
نَذِيْرٌ لَّكُمْ بَيْنَ يَدَيْ عَذَابٍ

شَدِيْدٍ ﴿٢٩﴾

قُلْ مَا سَاَلْتُكُمْ مِنْ اٰجْرٍ فَهُوَ لَكُمْ
اِنْ اٰجْرِيْ اِلَّا عَلَى اللّٰهِ ۗ وَهُوَ عَلَى كُلِّ
شَيْءٍ شَهِِيْدٌ ﴿٣٠﴾

قُلْ اِنَّ رَبِّيْ يَفْقَدُ الْحَقَّ ۗ عَلٰمُ
الْغِيُوْبِ ﴿٣١﴾

قُلْ جَاءَ الْحَقُّ وَ مَا يُبَدِّلُ الْبَاطِلُ وَّ

مَا يُعْبِدُ ﴿٣٢﴾

مَا يُعْبِدُ ﴿٣٣﴾

28) చూడండి, 46:26.

29) చూడండి, 7:184.

30) ఒకరోజు దైవప్రవక్త ('స'అస) 'సఫా గుట్టమీద ఎక్కి అంటారు: "ఓ ప్రజలారా వినండి!" ప్రజలందరూ అక్కడికి చేరుకుంటారు. "ఒకవేళ: 'ఉదయమో, సాయంత్రమో, శత్రువు మీపై దాడిచేయనున్నాడు.' అని అంటే మీరు నమ్ముతారా?" వారంటారు: "ఎందుకు నమ్ముము." అప్పుడతను ('స'అస) అంటారు: "అయితే వినండి! నేను మిమ్మల్ని మోరశిక్ష రాక ముందు విశ్వసించడని హెచ్చరిస్తున్నాను." దానికి అబూ-లహబ్ అంటాడు: "నీ పాడుగాను, దీనికా నీవు మమ్మల్ని ప్రోగుచేసింది?" అప్పుడు అల్లాహ్ (సు.త.) సూరహ్ అల్-మసద్ (111) అవతరింపజేశాడు. ('స'హీహ్ బుఖారీ).

31) చూడండి, 25:57.

32) చూడండి, 21:18.

33) ఇక్కడ 'హజ్జ్ అంటే ఖుర్ఆన్, బా'తిల్ అంటే ఖై'తాన్, కుఫ్ర్ మరియు షిర్క. మక్కహ్ విజయం రోజు, దైవప్రవక్త ('స'అస) క'అబహ్ గృహంలో ప్రవేశించారు. అందులో అన్ని వైపులా విగ్రహాలు ఉండేవి. అతను తన బాణపు కొనలో ఆ విగ్రహాలను కొట్టుతూ ఈ ఆయత్ మరియు 17:81, చదివారు: "వ ఖుల్ జూ'అల్ హజ్జు వ'జహఖుల్ బా'తిల్ " ('స'హీహ్ బుఖారీ).

50. ఇలా అను: "ఒకవేళ నేను మార్గభ్రష్టుడనైతే! నిశ్చయంగా, అది నా స్వంత నాశనానికే! మరియు ఒక వేళ మార్గదర్శకత్వం పొందితే, అది కేవలం నా ప్రభువు నాపై అవతరింపజేసిన దివ్యజ్ఞానం (వహీ) వల్లనే! నిశ్చయంగా, ఆయన సర్వం వినేవాడు, దగ్గరలోనే ఉంటాడు (అతి సన్నిహితుడు)!"³⁴

51. మరియు వారు భయకంపితులై ఉండటాన్ని, నీవు చూడగలిగితే (ఎంత బాగుండేది), కాని వారికి తప్పించుకోవటానికి వీలుండదు. మరియు వారు చాలా సమీపం నుండి పట్టుకోబడతారు.³⁵

52. అప్పుడు (పరలోకంలో) వారంటారు: "మేము (ఇప్పుడు) దానిని (సత్యాన్ని) విశ్వసించాము!" వాస్తవానికి వారు చాలా దూరం నుండి దానిని (విశ్వాసాన్ని) ఎలా పొందగలరు?

53. మరియు వాస్తవానికి వారు దానిని (సత్యాన్ని) ఇంతకు ముందు తిరస్కరించి ఉన్నారు. మరియు వారు తమకు అగోచరమైన విషయానికి దూరం నుండియే నిరసన చూపుతూ ఉండేవారు.

54. మరియు వారికి పూర్వం గడిచినవారి విధంగానే, వారి మధ్య మరియు వారి కోరికల మధ్య అడ్డువేయబడుతుంది. నిశ్చయంగా, వారు సంశయంలో పడవేసే గొప్ప సందేహంలో పడిఉండే వారు.³⁶

*****

قُلْ إِنْ ضَلَلْتُ فَإِنَّمَا أَضِلُّ عَلَى نَفْسِي وَإِنِ اهْتَدَيْتُ فَبِمَا يُوحَىٰ إِلَىٰ رَبِّي إِنَّهُ سَمِيعٌ قَرِيبٌ ﴿٥٠﴾

وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ فَزِعُوا فَلَا فَوْتَ وَأُخِذُوا مِنْ مَّكَانٍ قَرِيبٍ ﴿٥١﴾

وَقَالُوا آمَنَّا بِهِ ۗ وَأَنَّىٰ لَهُمُ التَّنَادُ ۗ مِنْ مَّكَانٍ بَعِيدٍ ﴿٥٢﴾

وَقَدْ كَفَرُوا بِهِ مِنْ قَبْلُ ۗ وَيَقْذِفُونَ بِالْغَيْبِ مِنْ مَّكَانٍ بَعِيدٍ ﴿٥٣﴾

وَحِيلَ بَيْنَهُمْ وَبَيْنَ مَا يَشْتَهُونَ كَمَا فُعِلَ بِأَشْيَاعِهِمْ مِّن قَبْلُ إِنَّهُمْ كَانُوا فِي شَكٍّ مُّبِينٍ ﴿٥٤﴾

34) మీరు చెవిటి లేక అగోచర శక్తిని వేడుకోవడం లేదు. వాస్తవానికి మీకు దగ్గర ఉండి వినగల మరియు మీ ప్రార్థనలను అంగీకరించగల ఆయన (సు.త.)ను వేడుకుంటున్నారు.

35) చూడండి, 17:13, 13:5.

36) శిక్షను చూసిన తరువాత విశ్వసించగలిగితే, ఆ విశ్వాసం అంగీకరించబడదు. ఖతాదా (రొ.జి.అ.) కథనం: "సందేహాల మరియు సంశయాల నుండి దూరంగా ఉండండి. ఎవడైతే సందేహావస్థలో మరణిస్తాడో అదే స్థితిలో పునరుత్థరింపబడతాడు. మరియు ఎవడైతే విశ్వాసంలో మరణిస్తాడో ఆ రోజు విశ్వాసంలోనే లేబబడతాడు!" (ఇబ్నె-కసీర్). ***

35. సూరహ్ ఫా'తిర్

ఫా'తిరున్: సృష్టికి మూలాధారి, Originator. అంటే ఉత్పత్తికి కారకుడు, ఆరంభకుడు, ప్రభవంపజేసేవాడు, ప్రతిదానిని పుట్టించేవాడు,, దీని మరొక పేరు అల్-ములాయికహ్ అంటే దైవదూతలు. మొదటి ఆయత్లోనే ఈ రెండు పదాలున్నాయి. ఇందులో 45 ఆయతులు ఉన్నాయి. ఇది సూరహ్ అల్-ఫురాన్ (25) మరియు సూరహ్ మర్యమ్ (19)ల మధ్య కాలంలో అవతరింపజేయబడింది; అంటే హిజ్రత్కు 7-8 సంవత్సరాలకు ముందు, మక్కాహ్ లో. అల్లాహ్ (సు.త.) కు తాను కోరిన దానిని సృష్టించగల, దానిని మరల పునరుత్థరింపజేయగల శక్తి ఉంది. ఆయన తన సందేశాన్ని ప్రవక్తల ద్వారా అవతరింపజేస్తాడు. జ్ఞానవంతులే దైవభీతి కలిగి ఉంటారు. నిశ్చయంగా అల్లాహ్ (సు.త.) సర్వశక్తిమంతుడు. షమాశిలుడు.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. సర్వస్థోత్రాలకు అర్చుడు అల్లాహ్ మాత్రమే! ఆకాశాలు మరియు భూమి యొక్క సృష్టికి మూలాధారి. ¹ ఆయనే దేవదూతలను సందేశాలు అందజేసేవారిగా నియమించాడు. వారు రెండేసి మూడేసి లేదా నాలుగేసి రెక్కలు గలవారు. ² ఆయన తన సృష్టిలో తాను కోరిన దానిని అధికం చేస్తాడు. నిశ్చయంగా అల్లాహ్ ప్రతిదీ చేయగల సమర్థుడు.

2. అల్లాహ్ ప్రజల కొరకు ఏ కారుణ్యాన్ని పంపినా దానిని ఆపేవాడు ఎవ్వడూ లేడు. మరియు ఏ (కారుణ్యాన్నైనా) ఆయన ఆపితే, ఆ తరువాత దానిని పంపగలవాడు కూడా ఎవ్వడూ లేడు. మరియు ఆయన సర్వ శక్తిమంతుడు, మహా వివేచనాపరుడు.

3. ఓ మానవులారా! అల్లాహ్ మీకు చేసిన అనుగ్రహాలను జ్ఞాపకంచేసుకోండి! ఏమీ? భూమ్యా కాశాల నుండి మీకు జవనోపాధి సమకూర్చే సృష్టికర్త అల్లాహ్ తప్ప మరొకడు ఉన్నాడా? ³

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ فَاطِرِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
جَاعِلِ الْمَلَكِةِ رُسُلًا أُولِي أُنْجُوتٍ
مَّتْنِي وَتُلَّتْ وَأَرْبَعٌ يُزِيدُ فِي الْخَلْقِ
مَا يَشَاءُ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
قَدِيرٌ ①

مَا يَفْتَحِ اللَّهُ لِلنَّاسِ مِنْ رَحْمَةٍ فَلَا
مُمْسِكَ لَهَا ۖ وَ مَا يُمَسِّكُ فَلَا
مُرْسِلَ لَهُ مِنْ بَعْدِهِ ۗ وَ هُوَ الْعَزِيزُ
الْحَكِيمُ ②

يَأْتِيهَا النَّاسُ ادُّكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ
عَلَيْكُمْ ۗ هَلْ مِنْ خَالِقٍ غَيْرِ اللَّهِ

1) ఫా'తిరున్: చూడండి, 6:14, 12:101.

2) ఈ దేవదూతలు జబ్బిల్, మీకాయీల్, ఇస్రాఫిల్ మరియు ఇజ్రాయిల్ ('అలైహిమ్. స.)లు. వారికి రెక్కలున్నాయి. మోరాజ్ రాత్రిలో దైవప్రవక్త ('స'అస) జబ్బిల్ ('అ.స.)కు ఆరువందల రెక్కలు చూశారు, (బు'ఖారీ, ముస్లిం ఇబ్నె-మస్'ఉద్ (ర'ది.'అ.) కథనం.

3) చూడండి, 10:31.

ఆయన తప్ప మరొక ఆరాధ్య దేవుడు లేడు! అయితే మీరు ఎందుకు మోసగింప (సత్యం నుండి మరలింప) బడుతున్నారు?

4. మరియు (ఓ ప్రవక్తా!) ఒకవేళ వారు నిన్ను అసత్యవాడుడవని తిరస్కరించినా (ఇది క్రొత్త విషయం కాదు) వాస్తవానికి నీకు పూర్వం పంప బడిన సందేశహారులు కూడా తిరస్కరింపబడ్డారు. మరియు వ్యవహారాలన్నీ (తీర్చుకోవడానికి) చివరకు అల్లాహ్ వద్దకే మరలింపబడతాయి.

5. ఓ మానవులారా! నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ వాగ్దానం సత్యం! కావున ఈ ప్రాపంచిక జీవితం మిమ్మల్ని మోసగించరాదు. మరియు ఆ మహా వంచకుణ్ణి (షైతాన్ ను) కూడా మిమ్మల్ని అల్లాహ్ విషయంలో మోసగింపనివ్వకండి. ⁴

6. నిశ్చయంగా, షైతాన్ మీ శత్రువు, కావున మీరు కూడా వాడిని శత్రువుగానే భావించండి. ⁵ నిశ్చయంగా, వాడు తన అనుచరులను (భగభగ మండ్లి) అగ్నివాసులు అవటానికి ఆహ్వానిస్తుంటాడు.

7. ఎవరైతే సత్యాన్ని తిరస్కరిస్తారో, వారికి కఠినమైన శిక్ష పడుతుంది. మరియు ఎవరైతే విశ్వసించి, సత్కార్యాలుచేస్తారో, వారికి క్షమాపణ మరియు గొప్ప ప్రతిఫలం (స్వర్గం) కూడా ఉంటాయి.

8. ఏమి? తన దుష్కార్యాలు తనకు ఆకర్షణీయంగా కనబడటట్లు చేయబడినందుకు, ఎవడైతే వాటిని మంచి కార్యాలుగా భావిస్తాడో! (అతడు సన్మార్గంలో ఉన్నవాడితో సమానుడు కాగలడా)? నిశ్చయంగా అల్లాహ్ తాను కోరిన వానిని మార్గభ్రష్టత్వంలో వదలుతాడు మరియు తాను కోరిన వానికి మార్గదర్శకత్వంచేస్తాడు. కావున నీవు వారి కొరకు చింతించి నిన్ను నీవు దుఃఖానికి గురిచేసుకోకు. నిశ్చయంగా, వారి కర్మలన్నీ అల్లాహ్ కు బాగా తెలుసు.

يَرْزُقُكُمْ مِّنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ ۗ لَا

إِلَهَ إِلَّا هُوَ ۗ فَآتَىٰ تَوَفُّكُونَ ۝

وَ إِن يُكِدِّبُوكَ فَقَدْ كُذِّبَتْ رُسُلٌ

مِّن قَبْلِكَ ۗ وَ إِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ

الْأُمُورُ ۝

يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ فَلَا

تَغُرَّتْكُمْ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا ۗ وَ لَا

يَغُرَّتْكُمْ بِاللَّهِ الْغُرُورُ ۝

إِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمْ عَدُوٌّ فَاتَّخِذُوهُ

عَدُوًّا ۗ إِنَّمَا يَدْعُوا حِزْبَهُ لِيَكُونُوا

مِنَ أَصْحَابِ السَّعِيرِ ۝

الَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ ۗ وَ

الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ

مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ ۝

أَفَمَن رَّبَّنَ لَهُ سَوْءٌ عَمَلِهِ فَرَآهُ

حَسَنًا ۗ فَإِنَّ اللَّهَ يُوْضِلُ مَن يَشَاءُ ۗ وَ

يَهْدِي مَن يَشَاءُ ۗ فَلَا تَذْهَبْ

نَفْسُكَ عَلَيْهِمْ حَسْرَتٌ ۗ إِنَّ اللَّهَ

عَلِيمٌ بِمَا يَصْنَعُونَ ۝

4) చూడండి, 31:33.

5) చూడండి, 18:50.

9. మరియు అల్లాహ్‌యే! గాలులను పంపు తాడు. తరువాత అవి మేఘాలను ఎత్తుతాయి. ఆ తరువాత మేము వాటిని మృత ప్రదేశం వైపునకు పంపి, దానిలో ఆ నేలను మరణించిన తరువాత తిరిగి బ్రతికిస్తాము. ఇదేవిధంగా, (మానవుల) పునరుత్థానం కూడా జరుగుతుంది.

10. గౌరవాన్ని కాంక్షించు వాడు తెలుసుకోవాలి, గౌరవమంతా అల్లాహ్‌కే చెందుతుందని! మంచి ప్రవచనాలన్నీ⁶ ఆయన వైపునకు ఎక్కిపోతాయి. మరియు సత్కర్మ దానిని పైకి ఎత్తుతుంది. మరియు ఎవరైతే చెడుకుట్రలు పన్నుతారో!⁷ వారికి కఠిన శిక్ష ఉంటుంది. మరియు అలాంటి వారి కుట్ర, అదే! నశించిపోతుంది.

11. మరియు అల్లాహ్ మిమ్మల్ని మట్టిలో సృష్టించాడు.⁸ తరువాత ఇంద్రియ బిందువులో, ఆ తరువాత మిమ్మల్ని (ఆడ-మగ) జంటలుగా చేశాడు. మరియు ఏ స్త్రీ కూడా ఆయనకు తెలియకుండా గర్భం దాల్చజాలదు మరియు ప్రసవించనూ జాలదు. గ్రంథంలో వ్రాయబడనిదే, పెరుగుతున్నవాడి వయస్సు పెరగనూ జాలదు మరియు ఎవని వయస్సు తరగనూ జాలదు. నిశ్చయంగా, ఇదంతా అల్లాహ్‌కు ఎంతో సులభం.

12. రెండు సముద్రాలు సరిసమానం కాజాలవు.⁹ వాటిలోని ఒక దాని (నీరు) రుచికరమైనది, దాహం తీర్చేది మరియు త్రాగటానికి మధురమైనది. రెండోదాని (నీరు) ఉప్పుగానూ, చేదుగానూ ఉన్నది. అయినా వాటిలో ప్రతి ఒక్కదాని నుండి

وَاللَّهُ الَّذِي أَرْسَلَ الرِّيحَ فَتُحْمِلُهُ سَحَابًا
فَسُقْنَاهُ إِلَى بَلَدٍ مَّيِّتٍ فَأَحْيَيْنَا بِهِ
الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا ۚ كَذَلِكَ النُّشُورُ ﴿١٠﴾
مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعِزَّةَ فَلِلَّهِ الْعِزَّةُ
جَبِينًا ۗ إِلَيْهِ يَصْعَدُ الْكَلِمُ الطَّيِّبُ وَ
الْعَمَلُ الصَّالِحُ يَرْفَعُهُ ۗ وَالَّذِينَ
يَنْكُرُونَ السَّيِّئَاتِ لَهُمْ عَذَابٌ
شَدِيدٌ ۗ وَمَكْرُ أُولَئِكَ هُوَ يَبُورُ ﴿١١﴾
وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ
تُفَافٍ ثُمَّ جَعَلَكُمْ أَزْوَاجًا ۗ وَمَا تَحْصِلُ
مِنْ أَنْثَىٰ وَلَا تَضَعُ إِلَّا بِعِلْمِهِ ۗ وَمَا
يُعْمَرُ مِنْ مَّعْمَرٍ وَلَا يُنْقِضُ مِنْ عُمْرٍ
إِلَّا فِي كِتَابٍ ۗ إِنَّ ذَٰلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ﴿١٢﴾
وَمَا يَسْتَوِي الْبَحْرَانِ ۗ هَٰذَا عَذَابٌ
فَرَاتٌ سَالِجٌ شَرَابُهُ وَ هَٰذَا مِلْحٌ
أَجَاجٌ ۗ وَمِنْ كُلِّ تَاكُوتٍ لَحْمًا طَرِيًّا

6) మంచి ప్రవచనాలు అంటే, త్సఫీ'హ్, ఖుర్ఆన్ పఠించటం, మంచిని ఆదేశించి, చెడునుండి నిరోధించటం మొదలైనవి.

7) మకరున్: అంటే, plot, కుట్ర, కపటోపాయం, తంత్రం, ఎత్తుగడ, రహస్యంగా ఇతరులకు హాని చేయటానికి పన్నే పన్నాగం. కుట్ర మరియు ఫిర్కా కూడా మక్రో ఎందుకంటే, దానివల్ల అల్లాహ్ (సు.త.) మార్గానికి హాని కలుగుతుంది. దైవప్రవక్త ('స'అస)ను చంపడానికి మక్రో ముప్రికులు చేసిన మక్రో. ఇకా చూడండి, 10:21, 34:33 మరియు 35:43.

8) అల్లాహ్ (సు.త.)లో మరుగైనది ఏదీ లేదు. ఇకా చూడండి, 6:59 భూమి లోపల మరియు తల్లి గర్భంలో ఉండే ప్రతి ఒక్కదాని విషయం అల్లాహ్ (సు.త.)కు బాగా తెలుసు.

9) చూడండి, 25:53.

మీరు తాజా మాంసం తింటున్నారు మరియు ఆభరణాలు తీసి దరిస్తున్నారు. మరియు నీవు చూస్తున్నావు, ఓడలు వాటిని చిల్చుతూ పోవటాన్ని; (వాటిలో) మీరు, ఆయన అనుగ్రహాన్ని అన్వేషించటానికి మరియు మీరు ఆయనకు కృతజ్ఞులై ఉండటానికి!

13. ఆయనే రాత్రిని పగటిలోకి ప్రవేశింప జేస్తున్నాడు మరియు పగటిని రాత్రిలోకి ప్రవేశింప జేస్తున్నాడు మరియు సూర్య-చంద్రులను నియమబద్ధులుగా చేసి ఉన్నాడు. అవి తమతమ పరిధిలో, నిర్దిత వ్యవధిలో తిరుగుతూ ఉన్నాయి. ఆయనే అల్లాహ్! మీ ప్రభువు, విశ్వ సామ్రాజ్యాధి కారం ఆయనదే! మరియు ఆయనను వదలి మీరు వేడుకొనేవారు, ఖర్చూర బిజిమైనున్న పొరకు ¹⁰ కూడా యజమానులు కారు.

14. మీరు వారిని వేడుకొన్నప్పటికీ, వారు మీ ప్రార్థనలను వినలేరు, ఒకవేళ విన్నా, వారు మీకు జవాబివ్వలేరు. మరియు పునరుత్థాన దినమున మీరు కల్పించిన దైవత్వపు భాగస్వామ్యాన్ని వారు తిరస్కరిస్తారు. ¹¹ మరియు (సత్యాన్ని) గురించి నీకు ఆ సర్వం తెలిసినవాడు తెలిపినట్లు మరెవ్వరూ తెలుపజాలరు. (3/4)

15. * ఓ మానవులారా! ¹² అల్లాహ్ అక్కర గలవారు మీరే! వాస్తవానికి అల్లాహ్ స్వయం సమృద్ధుడు, సర్వ స్తోత్రాలకు అర్హుడు.

16. ఆయన కోరితే మిమ్మల్ని నాశనం చేసి (మీ స్థానంలో) క్రొత్త సృష్టిని తీగలడు. ¹³

17. మరియు అలా చేయటం అల్లాహ్ కు కష్టమైనది కాదు.

وَتَسْتَخْرِجُونَ حَلِيَّةً تَلْبَسُونَهَا ۗ وَ تَرَى الْفُلْكَ فِيهِ مَوَاجِرَ لِيَتَّبِعُوا
مِنْ فَضْلِهِ ۗ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿١٠﴾

يُؤَلِّجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُؤَلِّجُ النَّهَارَ فِي
الَّيْلِ ۗ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ ۗ كُلٌّ
لِيَجْرِيَ لِأَجْلِ مُسَيِّئٍ ۗ ذُكِّرُمْ اللَّهُ
رَبُّكُمْ لَهُ الْإِئْتِكَ ۗ وَالَّذِينَ تَدْعُونَ
مِنْ دُونِهِ مَا يَلْبِغُونَ ۗ مِنْ قِطْبِئِ ۗ ﴿١١﴾

إِنْ تَدْعُوهُمْ لَا يَسْمَعُوا دُعَاءَكُمْ ۗ
لَوْ سَمِعُوا مَا اسْتَجَابُوا لَكُمْ ۗ وَيَوْمَ
الْقِيَامَةِ يَكْفُرُونَ بَشِرِكُمْ ۗ وَلَا
يُنَبِّئُكَ مِثْلُ خَبِيرٍ ﴿١٢﴾

يَا أَيُّهَا النَّاسُ أَنْتُمُ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ
وَاللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ ﴿١٣﴾
إِنْ يَشَاءُ يُدْهِبْكُمْ وَيَأْتِ بِخَلْقٍ
جَدِيدٍ ﴿١٤﴾
وَمَا ذَلِكُ عَلَى اللَّهِ بِعَزِيزٍ ﴿١٥﴾

10) *ఖిల్మీరున్*: అంటే ఖర్చూర బిజిముపై ఉండే సన్నని పొర. paltry, small, mean, contemptible thing, లేక పనికిమాలిన, అల్పమైన, నికృష్టమైన వస్తువు.

11) చూడండి, 10:28 మరియు 29. వారు అల్లాహ్ (సు.త.)ను విడిచి, ఆరాధించే విగ్రహాలు, మూర్తులు, దైవదూతలు, జిన్నాతులు, పైతానులు మరియు సత్పురుషులు మొదలైన వన్నీ వారి ఆరాధనను పునరుత్థాన దినమున తిరస్కరిస్తాయి.

12) మానవులారా! అంటే మానవులూ, దైవప్రవక్తలూ సత్పురుషులూ అందరూ!

13) చూడండి, 14:19.

18. మరియు బరువు మోసేవాడెవ్వడూ మరో కని బరువును మోయడు. ¹⁴ మరియు ఒకవేళ బరువు మోసేవాడు, దానిని ఎత్తుకోవడానికి ఎవరినైనా పిలిచినా, దగ్గరి బంధువైనా దాని నుండి కొంతైనా ఎత్తుకోడు. కాని నిశ్చయంగా నీవు వారినే హెచ్చరించగలవు ఎవరైతే తమకు అగోచరుడైన తమ ప్రభువుకు భయపడతారో! ¹⁵ మరియు నమాజ్‌ను స్థాపిస్తారో. మరియు ఎవడైతే నీతిమంతుడవుతాడో అతడు తనస్వంత (లాభం) కొరకే నీతిమంతుడవుతాడు. మరియు (అందరికీ) అల్లాహ్ వైపునకే మరలి పోవలసి ఉన్నది.

19. మరియు గ్రుడ్డివాడు మరియు కళ్ళున్న వాడు సరిసమానులు కాజాలరు;

20. మరియు (అదే విధంగా) చీకట్లు (అవిశ్వాసం) మరియు వెలుగు (విశ్వాసం);

21. మరియు నీడలు, మరియు ఎండా; ¹⁶

22. మరియు బ్రతికి ఉన్నవారు మరియు మరణించిన వారు కూడా సరిసమానులు కాజాలరు. ¹⁷ నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ తాను కోరిన వానికి (హితబోధ) వినేటట్లుచేస్తాడు. కాని నీవు గోరిలలో ఉన్నవారికి వినిపించజాలవు. ¹⁸

23. నీవు (ఓ ముహమ్మద్)! కేవలం హెచ్చరిక చేసేవాడవు మాత్రమే. ¹⁹

وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ ۗ وَإِن تَلْعَبْ
مُثْقَلَةٌ إِلَىٰ جِهَلِمَا لَا يُحْمَلُ مِنْهُ شَيْءٌ
وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَىٰ ۗ إِنَّمَا تُنذِرُ الَّذِينَ
يَخْشَوْنَ رَبَّهُم بِالْغَيْبِ ۖ وَأَقَامُوا
الصَّلَاةَ ۗ وَ مِنْ تَزَكَّىٰ فَإِنَّمَا يَتَزَكَّىٰ
لِنَفْسِهِ ۗ وَإِلَى اللَّهِ الْمَصِيرُ ﴿١٤﴾

وَمَا يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرُ ﴿١٥﴾

وَلَا الظُّلُمَاتُ وَلَا النُّورُ ﴿١٦﴾

وَلَا الظُّلُّ وَلَا الْحُرُورُ ﴿١٧﴾

وَمَا يَسْتَوِي الْأَحْيَاءُ وَلَا الْأَمْوَاتُ
إِنَّ اللَّهَ يُسْمِعُ مَن يَشَاءُ ۗ وَمَا أَنتَ
بِمُسْمِعٍ مَّن فِي الْقُبُورِ ﴿١٨﴾

إِن أَنتَ إِلَّا نَذِيرٌ ﴿١٩﴾

14) చూడండి, 6:164,17:15,29:13,39:7,53:38. ఇతరులను సన్మార్గం నుండి నిరోధించే వాడు, లేక తప్పించే వాడు, తన పాపభారాలతో పాటు తాను తప్పించిన వారి పాప భారాలను కూడా భరిస్తాడు.

15) విశ్వాసం అంటే అగోచరుడైన అల్లాహ్ (సు.త.) ను విశ్వసించటం. ఆయన (సు.త.) శక్తి సామర్థ్యాలను గుర్తించి, కేవలం ఆయన (సు.త.)నే ప్రార్థించటం.

16) అంటే స్వర్గ-నరకాలు.

17) అంటే విశ్వాసులు మరియు అవిశ్వాసులు.

18) ఏ విధంగానైతే మరణించి గోరిలలో ఉన్నవారు వినలేరో అదే విధంగా సత్య-తిరస్కారం వల్ల, చనిపోయిన హృదయాలకు నీవు హితోపదేశాన్ని, సత్యాన్ని బోధించలేవు.

19) మరియు మార్గదర్శకత్వం చేయటం అల్లాహ్ (సు.త.)కే చెందినది. ఎంతవరకైతే ఒకడు, అల్లాహ్ (సు.త.) అతనికి ప్రసాదించిన విచక్షణాబుద్ధిని ఉపయోగించి సత్యాన్ని అనుసరించ టానికి ప్రయత్నించడో! అంతవరకు అల్లాహ్ (సు.త.) అతనికి సన్మార్గం చూపడు. ఈ విషయం ఖుర్ఆన్‌లో ఎన్నో సార్లు వ్యక్తపరచబడింది.

24. నిశ్చయంగా, మేము, నిన్ను సత్యం ప్రసాదించి, శుభవార్తనిచ్చేవానిగా మరియు హెచ్చరిక చేసేవానిగా పంపాము. మరియు హెచ్చరికచేసేవాడు వారి మధ్య లేకుండా, ఏ సమాజం కూడా గడచిపోలేదు!

25. మరియు ఒకవేళ వీరు నిన్ను అసత్య వాదుడవని తిరస్కరిస్తున్నారంటే (ఆశ్చర్యమేమీ కాదు)! ఎందుకంటే, విరికి పూర్వం గతించినవారు కూడా (ఇదే విధంగా తమ ప్రవక్తలను) అసత్య వాదులని తిరస్కరించారు. వారి సందేశహారులు, వారివద్దకు స్పష్టమైన నిదర్శనాలను, శాసనాలను ('జుబూర్')²⁰ మరియు వెలుగునిచ్చే గ్రంథాన్ని తీసుకొనివచ్చారు.²¹

26. ఆ తరువాత సత్య-తిరస్కారులను నేను (శిక్షకు) గురిచేశాను. (చూశారా) నా శిక్ష ఎంత కఠినమైనదో!

27. ఏమీ? నీవు చూడటంలేదా? నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ యే ఆకాశం నుండి వర్షం కురిపించేవాడని. తరువాత దాని నుండి మేము రంగురంగుల ఫలాలను ఉత్పత్తి చేస్తామని! మరియు పర్వతాలలో తెల్లని, ఎర్రని వివిధ రంగుల చారలను (కొన్నిటిని) మిక్కిలి నల్లగా కూడా చేస్తామని.²²

28. మరియు ఇదే విధంగా మానవుల, ఇతర ప్రాణుల మరియు పశువుల రంగులు కూడా వేర్వేరుగా ఉంటాయి.²³ నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ దాసులలో జ్ఞానం గలవారు మాత్రమే ఆయనకు భయపడతారు. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ సర్వ శక్తి మంతుడు, క్షమాశీలుడు.

إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ بِالْحَقِّ بَشِيرًا وَنَذِيرًا
وَإِنَّ مِنْ أُمَّةٍ إِلَّا خَلَا فِيهَا نَذِيرٌ ﴿٢٠﴾

وَإِنْ يُكَذِّبُوكَ فَقَدْ كَذَّبَ الَّذِينَ
مِنْ قَبْلِهِمْ ۖ جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ
بِالْبَيِّنَاتِ وَ بِالزُّبُرِ ۖ وَ بِالْكِتَابِ
الْمُنِيرِ ﴿٢١﴾

ثُمَّ أَخَذْتُ الَّذِينَ كَفَرُوا فَكَيْفَ
كَانَ نَكِيرِ ﴿٢٢﴾

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ
مَاءً ۖ فَأَخْرَجْنَا بِهِ ثَمَرَاتٍ مُخْتَلِفًا
أَلْوَانُهَا ۗ وَ مِنَ الْجِبَالِ جُدَدٌ بَيْضٌ وَ
حُمْرٌ مُخْتَلِفٌ أَلْوَانُهَا وَ غَرَائِبٌ
سُودٌ ﴿٢٣﴾

وَ مِنَ النَّاسِ وَ الدَّوَابِّ وَ الْأَنْعَامِ
مُخْتَلِفٌ أَلْوَانُهُ كَذَلِكَ ۗ إِنَّمَا يَخْشَى
اللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمَاءُ ۗ إِنَّ اللَّهَ
عَزِيزٌ غَفُورٌ ﴿٢٤﴾

20) 'జుబురున్': అనే పదానికి, Scriptures, చిన్నచిన్న ముక్కలు లేక గ్రంథాలు, శాసనాలు, శ్మత్రులు మరియు కీర్తనలు అనే అర్థాలున్నాయి.

21) చూడండి, 13:7, మరియు 16:36 ప్రతి సమాజానికి ఒక హెచ్చరిక చేసేవాడు (ప్రవక్త) పంపబడ్డాడు.

22) ఈ వివిధరకాల రంగులు అల్లాహ్ (సు.త.) ప్రసాదించినవే! వాటిని చూసి అల్లాహ్ (సు.త.) మహత్త్వాన్ని తెలుసుకుంటే ఎంత భాగుంటుంది.

23) చూడండి, 16:13.

29. నిశ్చయంగా అల్లాహ్ గ్రంథాన్ని (ఖుర్ఆన్ ను) పారాయణం చేసేవారు మరియు నమాజ్ ను స్థాపించేవారు మరియు తమకు ప్రసాదించబడిన జీవనోపాధి నుండి రహస్యంగా మరియు బహిరంగంగా ఖర్చు (దానం) చేసేవారు అందరూ! ²⁴ నష్టంలేని వ్యాపారాన్ని అప్పకీంచేవారే!

30. ఇదంతా అల్లాహ్ వారి ప్రతిఫలాన్ని పూర్తిగా వారికి ఇవ్వాలని మరియు తన అనుగ్రహంతో వారికి మరింత అధికంగా ఇవ్వాలని! నిశ్చయంగా ఆయన క్షమాశీలుడు, కృతజ్ఞులను ఆమోదించేవాడు.

31. మరియు (ఓ ముహమ్మద్!) మేము నీపై అవతరింపజేసిన గ్రంథమే నిజమైనది, దానికి పూర్వం వచ్చిన గ్రంథాలలో (మిగిలి ఉన్న సత్యాన్ని) ధృవపరిచేది. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ తన దాసులను బాగా ఎరిగేవాడు, సర్వ దృష్టికర్త.

32. ఆ తరువాత మేము ఈ గ్రంథానికి, మా దాసులలో నుండి మేము ఎన్నుకున్న వారిని వారసులుగా చేశాము. ²⁵ వారిలో కొందరు తమకు తాము అన్యాయం చేసుకున్న వారున్నారు, ²⁶ మరికొందరు మధ్యస్థంగా ఉండి వారున్నారు, ²⁷ ఇంకా కొందరు అల్లాహ్ సెలవుతో సత్కార్యాలలో

إِنَّ الَّذِينَ يَتْلُونَ كِتَابَ اللَّهِ وَأَقَامُوا
الصَّلَاةَ وَأَنفَقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا
وَعَلَانِيَةً يَرْجُونَ تَجَارَةً لَّن تَبُورًا ﴿٢٤﴾

لِيُوفِيَهُمْ أَجُورَهُمْ وَيَزِيدَهُم مِّنْ
فَضْلِهِ إِنَّهُ غَفُورٌ شَكُورٌ ﴿٢٥﴾

وَالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ هُوَ
الْحَقُّ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ إِنَّ
اللَّهَ لَبِاعْبَادِهِ لَخَبِيرٌ بَصِيرٌ ﴿٢٦﴾

ثُمَّ أَوْرَثْنَا الْكِتَابَ الَّذِينَ اصْطَفَيْنَا
مِنْ عِبَادِنَا فَمِنْهُمْ ظَالِمٌ لِّنَفْسِهِ
وَمِنْهُمْ مُّقْتَصِدٌ وَمِنْهُمْ سَابِقٌ
بِالْخَيْرَاتِ بِإِذْنِ اللَّهِ ذَٰلِكَ هُوَ

24) బహిరంగంగా ఖర్చు చేయటం అంటే విధి 'జకాత్ చెల్లించటం మరియు రహస్యంగా అంటే 'జకాత్ చెల్లించిన తరువాత అధికంగా దానం చేయటం.

25) గ్రంథం అంటే ఖుర్ఆన్, ఎన్నుకున్నవారు అంటే ముహమ్మద్ ('స'అస)ను అనుసరించే వారు, ముస్లింలు అని అర్థం. ఇటువంటి ఆయత్ కు చూడండి, 2:143.

26) ముహమ్మద్ ('స'అస) ఉమ్మత్ లో మూడు రకాల వారున్నారు. వీరు మొదటి రకానికి చెందిన వారు: తమకు తాము అన్యాయం చేసుకునే వారున్నారు. వీరు కొన్ని విధులను (ఫరాయ్ దలను) ఉపేక్షిస్తారు. మరియు కొన్ని 'హరామ్ నిషిద్ధవిషయాల నుండి దూరంగా ఉండరు లేక మరికొందరి అభిప్రాయం ప్రకారం, చిన్నచిన్న పాపాలనుండి దూరంగా ఉండరు, కాబట్టి వీరిని తమకుతాము అన్యాయం చేసుకున్నవారు అన్నారు. వీరు తమకు తాము అన్యాయం చేసుకున్నందుకు ఇతర రెండురకాలవారి స్థానాలకు చేరలేకపోతారు. చూ. 7:46.

27) వీరు రెండో రకానికి చెందినవారు మధ్యస్థంగా ఉండేవారు. వీరు కొన్నిసార్లు ముస్త'హబ్ విషయాలను విడిచిపెడతారు. మరియు కొన్ని ముహర్రమాత్ లను పాటించరు.

మున్నుండు ఉండేవారూ ఉన్నారు. ²⁸ ఇదే ఆ గొప్ప అనుగ్రహం.

33. శాశ్వతమైన స్వర్గవనాలలో వారు ప్రవేశిస్తారు. అందు వారు బంగారు కంకణాలు మరియు ముత్యాలతో అలంకరింపబడుతారు. మరియు వారి వస్త్రాలు పట్టులో చేయబడి ఉంటాయి. ²⁹

34. మరియు (అప్పుడు) వారు ఇలా అంటారు: "మా నుండి దుఃఖాన్ని తొలగించిన అల్లాహ్‌యే సర్వ స్తోత్రాలకు అర్థుడు. నిశ్చయంగా మా ప్రభువు క్షమాశీలుడు, కృతజ్ఞులను ఆమోదించేవాడు.

35. ఆయనే తన అనుగ్రహంతో మమ్మల్ని శాశ్వతమైన నివాసస్థలంలో దింపాడు. ఇందులో మాకు ఎలాంటి కష్టమూ లేదు మరియు ఇందులో ఎలాంటి అలసట కూడా లేదు."

36. మరియు సత్యతిరస్కారులైన వారికొరకు నరకాగ్ని ఉంటుంది. అందులో వారు చనిపోవాలని తీర్మాన ఇవ్వబడదు, లేదా వారికి దాని (నరకపు) శిక్ష కూడా తగ్గింపబడదు. ఈ విధంగా, మేము ప్రతి కృతఘ్నునికి (సత్య-తిరస్కారునికి) ప్రతీకారం చేస్తాము.

37. మరియు వారు దానిలో (నరకంలో) ఇలా మొర వెట్టుకుంటారు: "ఓ మా ప్రభూ! మమ్మల్ని బయటికి తీయి. మేము పూర్వం చేసిన కార్యాలకు భిన్నంగా సత్కార్యాలు చేస్తాము." (వారికి ఇలా సమాధానం ఇవ్వబడుతుంది): "ఏమీ? గుణపాఠం నేర్చుకోదలచిన వాడు గుణపాఠం నేర్చుకోవటానికి, మేము మీకు తగినంత వయస్సును ఇవ్వలేదా? మరియు మీ వద్దకు హెచ్చరిక చేసేవాడు కూడా వచ్చాడు కదా? కావున మీరు (శిక్షను) రుచిచూడండి. ఇక్కడ దుర్మార్గులకు సహాయపడేవాడు ఎవ్వడూ లేడు."

الْفَضْلِ الْكَبِيرِ ﴿٣٥﴾

جَنَّاتٍ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا يُحَلَّوْنَ فِيهَا مِنْ أَسَاوِرَ مِنْ ذَهَبٍ وَ لُؤْلُؤًا وَ لِبَاسُهُمْ فِيهَا حَرِيرٌ ﴿٣٦﴾

وَ قَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي آذَهَبَ عَنَّا الْحَزْنَ إِذْ إِنَّا رَبَّنَا لَغَفُورٌ شَكُورٌ ﴿٣٧﴾

الَّذِي أَحَلَّنَا دَارَ الْمَقَامَةِ مِنْ فَضْلِهِ لَا يَمَسُّنَا فِيهَا نَصَبٌ وَ لَا يَمَسُّنَا فِيهَا لُغُوبٌ ﴿٣٨﴾

وَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ نَارُ جَهَنَّمَ ؕ لَا يُقْضَىٰ عَلَيْهِمْ فَيَمُوتُوا وَ لَا يُخَفَّفُ عَنْهُمْ مِنْ عَذَابِهَا ؕ كَذَلِكَ نَجْزِي كُلَّ كَفُورٍ ﴿٣٩﴾

وَ هُمْ يَضْطَرُّونَ فِيهَا رَبَّنَا أَخْرِجْنَا نَعْمَلْ صَالِحًا غَيْرَ الَّذِي كُنَّا نَعْمَلُ ؕ أَوْ لَمْ نَعْمَرْكُمْ مِمَّا يَتَذَكَّرُ فِيهِ مِنْ تَذَكَّرٍ وَ جَاءَكُمْ النَّذِيرُ فَذُوقُوا فَمَا لِلظَّالِمِينَ نَصِيرٌ ﴿٤٠﴾

28) వీరు మూడో రకానికి చెందినవారు, మొదట పేర్కొన్న ఇద్దరికంటే ధర్మవిషయాలలో మున్నుండు ఉండేవారు.

29) "ఏ పురుషులైతే ఇహలోకంలో పట్టు, బంగారు ధరిస్తారో వారు పరలోకంలో వాటిని ధరించలేరు." ('సహీహ్ బుఖారీ, ముస్లిం) స్వర్గపువస్త్రాలకొరకు చూడండి, 18:31.

38. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ కు ఆకాశాలలో మరియు భూమిలో ఉన్న అగోచర విషయాలన్నీ తెలుసు. నిశ్చయంగా ఆయనకు హృదయాలలో ఉన్న విషయాలు కూడా బాగా తెలుసు.³⁰

39. ఆయనే మిమ్మల్ని భూమిపై ఉత్తరాది కారులుగా చేసినవాడు. కావున ఎవడు (సత్యాన్ని) తిరస్కరిస్తాడో అతని తిరస్కారం అతనిపైననే పడుతుంది. సత్య-తిరస్కారులకు వారి తిరస్కారం వారి ప్రభువు వద్ద కేవలం వారి యెడల అసహ్యస్యాన్నే అధికం చేస్తుంది. మరియు సత్య-తిరస్కారులకు వారి తిరస్కారం వారికి నష్టాన్నే అధికం చేస్తుంది.³¹

40. వారితో ఇలా అను: "అల్లాహ్ ను వదలి మీరు ఆరాధించే ఈ భాగస్వాములను గురించి ఎప్పుడైనా ఆలోచించారా? వారు భూమిలో ఏమి సృష్టించారో నాకు చూపండి? లేదా వారికి ఆకాశాలలో ఏదైనా భాగస్వామ్యం ఉందా? లేదా మేము వారికి ఏదైనా గ్రంథాన్ని ఇచ్చామా? వారు దాని సప్తమైన ప్రమాణంపై ఉన్నారని అనటానికి? అదికాదు, అసలు ఈ దుర్మార్గులు పరస్పరం, కేవలం మోసపు మాటలను గురించి వాగ్దానం చేసుకుంటున్నారు." (7/8)

41. * నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ భూమ్యాకాశాలను తమ స్థానాలనుండి విడిపోకుండా వాటిని నిలిపి ఉంచాడు. ఒకవేళ అవి తొలగిపోతే, ఆయన తప్ప మరెవరైనా వాటిని నిలిపి ఉంచగలరా?³² నిశ్చయంగా ఆయన సహనశీలుడు, క్షమాశీలుడు.

42. మరియు, ఒకవేళ హెచ్చరిక చేసేవాడు వారి వద్దకు వస్తే! వారు తప్పక, ఇతర సమాజాల

إِنَّ اللَّهَ عَلَّمَ غَيْبِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٣٨﴾

هُوَ الَّذِي جَعَلَكُمْ خَلَائِفَ فِي الْأَرْضِ
فَمَنْ كَفَرَ فَعَلَيْهِ كُفْرُهُ ۖ وَلَا يَزِيدُ
الْكَافِرِينَ كُفْرَهُمْ إِلَّا
مَقْتًا ۖ وَلَا يَزِيدُ الْكَافِرِينَ كُفْرَهُمْ
إِلَّا حَسْرًا ﴿٣٩﴾

قُلْ أَرَأَيْتُمْ شُرَكَاءَكُمُ الَّذِينَ
تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَرُونِي مَاذَا
خَلَقُوا مِنَ الْأَرْضِ أَمْ لَهُمْ شِرْكٌ فِي
السَّمَوَاتِ أَمْ آتَيْنَهُمْ كِتَابًا فَهُمْ عَلَى
بَيِّنَاتٍ مِنْهُ ۚ بَلْ إِنْ يَعِدُ الظَّالِمُونَ
بَعْضُهُمْ بَعْضًا إِلَّا غُرُورًا ﴿٤٠﴾

إِنَّ اللَّهَ يُسَبِّحُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
أَنْ تَزُولَا ۗ وَ لَسِنِ زَالَتَا إِنْ أَمْسَكَهُمَا
مِنْ أَحَدٍ مِّنْ بَعْدِهِ ۗ إِنَّهُ كَانَ حَلِيمًا
غَفُورًا ﴿٤١﴾

وَ أَلْمَسُوا بِاللَّهِ جَهْدَ آيْمَانِهِمْ لَسِنِ

30) అంటే మిమ్ము మరల భూమిలోకి పంపినా మీరు సత్యార్యాలు చేయరని, అల్లాహ్ (సు.త.)కు బాగా తెలుసు. ఇంకా చూడండి, 6:28.

31) చూడండి, 2:30.

32) భూమ్యాకాశాలను విడిపోకుండా తమ స్థానంలో ఉంచినవాడు అల్లాహ్ (సు.త.) మాత్రమే! చూడండి, 19:90-91, 22:65, 30:25. అల్లాహ్ (సు.త.) తప్ప మరెవ్వరూ వాటిని తమ స్థానాలలో ఉంచలేరు!

వారి కంటే ఎక్కువగా సన్మార్గం మీద ఉండేవారని అల్లాహ్ సాక్షిగా గట్టి ప్రమాణాలు చేస్తారు. ³³ కాని హెచ్చరిక చేసేవాడు, వారి వద్దకు వచ్చినపుడు మాత్రం (అతని రాక) వారి వ్యతిరేకతను తప్ప మరేమీ అధికం చేయలేకపోయింది; ³⁴

43. (ఇది) వారు భూమిలో మరింత దురహంకారంతో తిరుగుతూ దుష్టపన్నాగాలు పన్నినందుకు. ³⁵ వాస్తవానికి దుష్టపన్నాగాలు, వాటిని పన్నేవారికే హాని కలిగిస్తాయి. తమ పూర్వకుల పట్ల అవలంబించబడిన విధానమే (వారిపట్ల గూడా) అవలంబించబడాలని వారు నిరీక్షిస్తున్నారా ఏమిటి? కాని నీవు అల్లాహ్ సంప్రదాయంలో ఎలాంటిమార్పును పొందలేవు. మరియు అల్లాహ్ సంప్రదాయంలో నీవు ఎలాంటి అతిక్రమాన్ని చూడలేవు.

44. వారు భూమిలో ఎన్నడూ సంచరించలేదా ఏమిటి? వారికి పూర్వం గతించినవారు వీరికంటే అత్యంత బలవంతులైనా, వారి పరిణామం ఏమయిందో వారు చూడలేదా? అల్లాహ్ నుండి తప్పించుకోగలిగేది ఆకాశాలలో గాని మరియు భూమిలో గాని ఏదీలేదు. నిశ్చయంగా, ఆయన సర్వజ్ఞుడు, సర్వసమర్థుడు.

45. ఒకవేళ అల్లాహ్ మానవులను వారు చేసిన కర్మలకు గానూ పట్టుకోదలస్తే! (భూమి) మీద ఏ ఒక్క ప్రాణిని కూడా ఆయన వదిలిపెట్టి ఉండేవాడు కాదు! నిజానికి ఆయన వారికి ఒక నియమిత సమయం వరకు గడుపునిస్తున్నాడు. కాని వారి గడువు పూర్తయితే; అప్పుడు నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ సదా తన దాసులను స్వయంగా చూసుకుంటాడు.

*****

جَاءَهُمْ نَذِيرٌ لَّيَكُونُنَّ أَهْدَىٰ مِنْ
إِحْدَى الْأُمَمِ ۖ فَلَمَّا جَاءَهُمْ نَذِيرٌ
مَّا زَادَهُمْ إِلَّا نُفُورًا ﴿٣٣﴾

اِسْتَكْبَارًا فِي الْاَرْضِ وَمَكْرَ السَّيِّئِ
وَلَا يَحِيقُ الْبُكْرُ السَّيِّئِ اِلَّا بِاَهْلِهِ
فَهَلْ يَنْظُرُونَ اِلَّا سُنَّتِ الْاَوْلِيَيْنِ
فَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّتِ اللّٰهِ تَبْدِيلًا ۗ وَلَنْ
تَجِدَ لِسُنَّتِ اللّٰهِ تَحْوِيلًا ﴿٣٤﴾

اَوْ لَمْ يَسِيرُوا فِي الْاَرْضِ فَيَنْظُرُوا
كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِهِمْ
كَانُوا اَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً ۗ وَمَا كَانَ اللّٰهُ
لِيُعْجِزَهُ مِنْ شَيْءٍ فِي السَّمٰوٰتِ وَلَا فِي
الْاَرْضِ ۗ اِنَّهٗ كَانَ عَلِيْمًا قَدِيْرًا ﴿٣٥﴾

وَلَوْ يُوْا اِخِذُ اللّٰهُ النَّاسَ بِمَا كَسَبُوْا اِمَّا
تَرَكَ عَلٰى ظَهْرِهَا مِنْ دَآبَّةٍ ۗ وَلٰكِنْ
يُّوْخِرُهُمْ اِلٰى اَجَلٍ مُّسَمًّى ۗ فَاِذَا جَآءَ
اَجَلُهُمْ فَاِنَّ اللّٰهَ كَانَ بِعِبَادِهٖ
بَصِيْرًا ﴿٣٦﴾

33) ' హెచ్చరికచేసేవాడు వస్తే మేము తప్పక సన్మార్గం మీద ఉంటాము.' అని ఈ ముష్టికలు గట్టి ప్రమాణాలుచేశారు. కానీ, అతను వచ్చిన తరువాత అతనిని తిరస్కరించారు. ఇంకా చూడండి, 6:156-157, 37:168-170.

34) అంటే ముహమ్మద్ ('స'అస) వచ్చిన తరువాత కూడా అతనిని తిరస్కరించారు.

35) చూడండి, 10:21 లేక 34:33.

***

36. సూరహ్ యా-సీన్

سُورَةُ يَس

ఈ సూరహ్ చదువటం వల్ల చాలా పుణ్యాలున్నాయని ఎన్నో దైవప్రవక్త ('స'అస) ప్రవచనాలున్నాయి. ఇది ఖుర్ఆన్ యొక్క హృదయం. మానవునికి మరణసమయం ఆసన్నమై నప్పుడు అతని దగ్గర ఈ సూరహ్ చదవాలని ఉల్లేఖనాలు (దిహారుల్లు) ఉన్నాయి. కాని ఈ ఉల్లేఖనాలు పూర్తిగా ప్రామాణికమైనవి ('స'హ్) అని నిరూపించబడలేదు. ఈ సూరహ్లో మానవుని నైతిక బాధ్యతలు వివరించబడ్డాయి. ఇది మధ్య మక్కా కాలంలో అవతరింపజేయబడింది, బహుశా సూరహ్ అల్-ఫుర్కాన్ (25)కు ముందు. 83 ఆయాతులున్న ఈ సూరహ్ పేరు మొదటి ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. యూ-సీన్.¹
2. వివేకంతో నిండిఉన్న ఖుర్ఆన్ సాక్షిగా!
3. (ఓ ము'హమ్మద్!) నిశ్చయంగా, నీవు సందేశ హరులలో ఒకడవు.²
4. (నీవు) ఋజుమార్గంపై ఉన్నావు.
5. ఇది (ఈ ఖుర్ఆన్) సర్వశక్తిమంతుడు, అపార కరుణాప్రదాత ద్వారానే అవతరింపజేయబడింది.³
6. ఏ జాతివారి తండ్రి-తాతలైతే హెచ్చరిక చేయబడక, నిర్లక్ష్యులై ఉన్నారో, వారిని హెచ్చరించటానికి.⁴
7. వాస్తవానికి వారిలో అనేకులను గురించి మా వాక్కు నిజం కానున్నది, కావున వారు విశ్వసించరు.⁵
8. నిశ్చయంగా, మేము వారి మెడలలో పట్టాలు

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
يَسْ
وَ الْقُرْآنِ الْحَكِيمِ
إِنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ
عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ
تَنْزِيلِ الْعَزِيزِ الرَّحِيمِ
لِتُنذِرَ قَوْمًا مَّا أُنذِرَ آبَاؤُهُمْ فَهُمْ غَافِلُونَ
لَقَدْ حَقَّ الْقَوْلُ عَلَى أَكْثَرِهِمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ
إِنَّا جَعَلْنَا فِيْ أَعْنَاقِهِمْ أَغْلَالًا فَهِيَ

- 1) యూ-సీన్: ఈ రెండు అక్షరాలు కూడా, ఇతర అక్షరాలవలె ముఖ్యఅక్షరాలలోనివే! కావున వీటి నిజ అర్థం ఎవరికీ తెలియదు. కొందరు దీని అర్థం : 'ఓ మానవుడా!' అని అంటారు. మరి కొందరు: 'ఇది దైవప్రవక్తను సంబోధిస్తుంది,' అని అంటారు.
- 2) మక్కా ముప్తీకులు: 'నీవు దైవప్రవక్తవు కావు!' అని ము'హమ్మద్ ('స'అస)తో అనేవారు. చూడండి, 13:43 దానికి జవాబుగా ఈ ఆయత్ అవతరింపజేయబడింది.
- 3) చూడండి, 34:50.
- 4) చూడండి, 6:131-132.
- 5) 'నేను జన్నాతులు మరియు మానవులలో నరకాన్ని నింపుతాను!' చూ. 32:13, 38:85.

వేశాము. ⁶ అవి వారి గడ్డాలవరకు వున్నాయి. కావున వారి తలలు నిక్కివున్నాయి.

9. మరియు మేము వారి ముందు ఒక అడ్డు (తిర)ను మరియు వారి వెనుక ఒక అడ్డు (తిర)ను నిలబెట్టాము. మరియు మేము వారిని కప్పి వేశాము అందువల్ల వారు ఏమీ చూడలేరు.

10. మరియు నీవు వారిని హెచ్చరించినా, హెచ్చరించక పోయినా, వారికి సమానము, వారు విశ్వసించరు!

11. నిశ్చయంగా, ఎవడైతే హితబోధను అనుసరిస్తూ, అగోచరుడైన కరుణామయునికి భయపడతాడో! అతనిని మాత్రమే నీవు హెచ్చరించగలవు. అతనికి క్షమాభిక్ష మరియు మంచి ప్రతిఫలం (స్వర్గం) లభిస్తుందనే శుభవార్తను అందజేయి.

12. నిశ్చయంగా, మేము మృతులను సజీవులుగా చేస్తాము. మరియు మేము వారు చేసిన పంపిన మరియు తమ వెనుక విడిచిన చిహ్నాలను కూడా వ్రాసి పెడుతున్నాము. ⁷ మరియు ప్రతి విషయాన్ని మేము స్పష్టమైన గ్రంథంలో వ్రాసిపెడుతున్నాము.

13. వారికి సందేశహారులను పంపిన ఆ నగరవాసుల ⁸ గాథను వినిపించు;

14. మేము వారి వద్దకు ఇద్దరిని పంపగా వారు ఆ ఇద్దరినీ అబద్ధికులని తిరస్కరించారు.

إِلَى الْأَذْقَانِ فَهُمْ مُقْمَحُونَ ﴿٦﴾

وَجَعَلْنَا مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ سَدًّا وَمِنْ خَلْفِهِمْ سَدًّا فَأَغْشَيْنَاهُمْ فَهُمْ

لَا يُبْصِرُونَ ﴿٧﴾

وَسَاءَ عَلَيْهِمْ عَذَابُ رَبِّهِمْ آمُرُ لَمْ

تُنذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٨﴾

إِنَّمَا تُنذِرُ مَنِ اتَّبَعَ الذِّكْرَ وَخَشِيَ

الرَّحْمَنَ بِالْغَيْبِ فَبَشِّرْهُ بِمَغْفِرَةٍ وَأَجْرٍ

كَرِيمٍ ﴿٩﴾

إِنَّا نَحْنُ نُحْيِي الْمَوْتَىٰ وَنَكْتُبُ مَا

قَدَّمُوا وَآثَرَهُمْ ۚ وَكُلُّ شَيْءٍ

أَحْصَيْنَاهُ فِي إِمَامٍ مُّبِينٍ ﴿١٠﴾

وَاضْرِبْ لَهُم مَّثَلًا أَصْحَابَ الْقَرْيَةِ

إِذْ جَاءَهَا الْمُرْسَلُونَ ﴿١١﴾

إِذْ أَرْسَلْنَا إِلَيْهِمُ اثْنَيْنِ فَكَذَّبُوهُمَا

6) చూడండి, 13:5 మరియు 34:33.

7) ఎవడైతే ఇస్లాంలో ఒక మంచి పనిని ప్రారంభిస్తాడో అతనికి దాని పుణ్యఫలితం లభిస్తుంది. అంతేగాక, అతని తరువాత ఇతరులు దానిపై నడిస్తే ఆ అనుసరించే వారి పుణ్యంలో ఎట్టి తగ్గింపు లేకుండా ఆ పుణ్యం కూడా అతనికి లభిస్తూ ఉంటుంది. ఇక ఒకడు చెడ్డపని ప్రారంభిస్తే అతనికి దాని శిక్ష కాక, దానిపై నడిచేవారందరి పాపాలశిక్ష కూడా విధించబడుతుంది ('స'హీ'హ్ ముస్లిం). ఒకవ్యక్తి మరణించిన తరువాత అతని కర్మలు ఆగిపోతాయి. మూడు విషయాలు తప్ప. (i) జ్ఞానం దేనిలోనైతే ఇతరులు లాభం పొందుతూ ఉంటారో! (ii) పుణ్యాత్ములైన సంతానం ఎవరైతే చనిపోయిన తలదండ్రుల కొరకు ప్రార్థిస్తూ ఉంటారో! (iii) 'సద్ఖుమ్ జారియహ్' దేనిలోనైతే అతడు మరణించిన తరువాత కూడా, ప్రజలు లాభం పొందుతూ ఉంటారో! ('స'హీ'హ్ ముస్లిం).

8) ఈ నగరం అంటాకియా (Antakiya) కావచ్చని కొందరు వ్యాఖ్యాతలన్నారు.

అప్పుడు మేము వారిని మూడవ వానిలో బలపరిచాము. అప్పుడు వారు, వారితో: "నిశ్చయంగా, మేము (మీ వద్దకు పంపబడిన) సందేశహారులం." అని అన్నారు.

15. (దానికి ఆ నగరవాసులు) ఇలా అన్నారు: "మీరు కేవలం మా వంటి మానవులే మరియు అనంత కరుణామయుడు మీపై ఏ (సందేశాన్ని) అవతరింపజేయలేదు. మీరు కేవలం అబద్ధాలాడు తున్నారు?"⁹

16. (ఆ ప్రవక్తలు) అన్నారు: "మా ప్రభువుకు తెలుసు, నిశ్చయంగా మేము మీ వద్దకు పంపబడిన సందేశహారులము!

17. "మా బాధ్యత కేవలం మీకు స్పష్టంగా సందేశాన్ని అందజేయటమే!"

18. (ఆనగరవాసులు) అన్నారు: "నిశ్చయంగా మేము మిమ్మల్ని ఒక దుశ్శకునంగా పరిగణిస్తున్నాము. మీరు దీనిని మానుకోకపోతే, మేము మిమ్మల్ని రాళ్ళతో కొట్టి చంపేస్తాము. మరియు మా నుండి మీకు బాధాకరమైన శిక్ష పడుతుంది."

19. (ఆ ప్రవక్తలు) అన్నారు: "మీ అపశకునం మీ వెంటనే ఉంది.¹⁰ మీకు చేసే హితబోధను (మీరు అపశకునంగా పరిగణిస్తున్నారా)? అది కాదు, అసలు మీరు మితిమీరిపోయిన ప్రజలు."¹¹

20. ఆ నగరపు దూర ప్రాతం నుండి ఒకవ్యక్తి పరిగెత్తుకుంటూ వచ్చి ఇలా అన్నాడు: "ఓ నా జాతి ప్రజలారా! ఈ సందేశహారులను అనుసరించండి!

21. 'మీ నుండి ఎలాంటి ప్రతిఫలాన్ని కోరని వారిని (ఈ సందేశహారులను) అనుసరించండి! వారు సన్మార్గంలో ఉన్నారు.

فَعَزَّزْنَا بِثَالِثٍ فَقَالُوا إِنَّا إِلَيْكُم مُّرْسَلُونَ ﴿١٥﴾

قَالُوا مَا أَنْتُمْ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنَا وَمَا أَنْزَلَ الرَّحْمَنُ مِنْ شَيْءٍ إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا تَكْذِبُونَ ﴿١٦﴾

قَالُوا رَبُّنَا يَعْلَمُ إِنَّا إِلَيْكُم لَمُرْسَلُونَ ﴿١٧﴾

وَمَا عَلَيْنَا إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ ﴿١٨﴾

قَالُوا إِنَّا تَطَيَّرْنَا بِكُمْ لَئِن لَّمْ تَنْتَهُوا النَّارَ جَهَنَّمَ وَكَيْبَسْتُمْ مَتَنَا عَذَابَ إِلِيمٍ ﴿١٩﴾

قَالُوا طَائِفُكُمْ مَعَكُمْ ۗ إِنْ دُرُوسُكُمْ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ مُّسْرِفُونَ ﴿٢٠﴾

وَ جَاءَ مِنْ أَقْصَا الْمَدِينَةِ رَجُلٌ يَسْعَى قَالَ يَاقَوْمِ اتَّبِعُوا الْمُرْسَلِينَ ﴿٢١﴾

اتَّبِعُوا مَنْ لَا يَسْئَلُكُمْ أَجْرًا وَ هُمْ مُمْسِكُونَ ﴿٢٢﴾

9) చూడండి, 6:91 మరియు 34:31.

10) చూడండి, 17:13.

11) చూడండి, 10:12.